

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

utgave 29, årgang 77

www.universitas.no

torsdag 23. november 2023

OSLOMET

STUDENTVALG PÅ OSLOMET:

9 AV 10
STEMTE IKKE

Nyhet s. 8

– Studenter
må gi
litt mer
faen

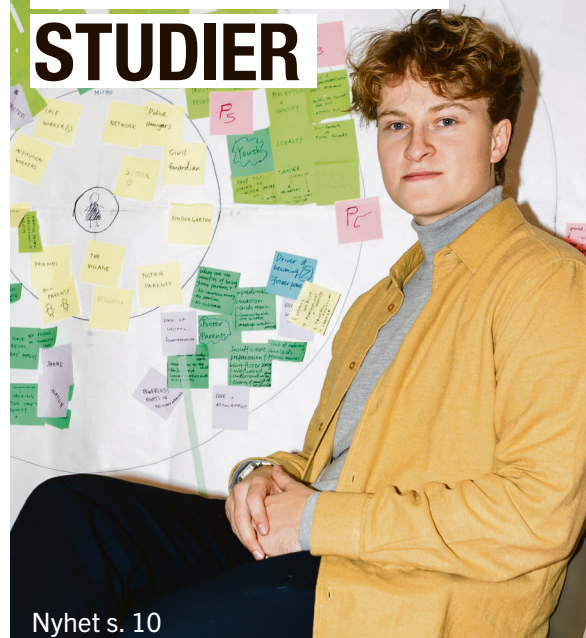
Kommentar s. 3

HORMONSYKLUS
OG EKSAMEN:
– Helt jævlig

Nyhet s. 12-13

OPPFORDRES
TIL Å BRUKE KI
PÅ KREATIVE
STUDIER

Nyhet s. 10

LEDER OG KOMMENTAR

UNIVERSITAS

Ansvarlig redaktør: **Alida de Lange D'Agostino**
dagostinoalida@gmail.com 913 86 220

Nyhetsredaktør: **Vilhelm O. Bjørgul**
vilhelm.bjorgul@gmail.com 918 73 132

Fotosjef: **Tobias Schildmann Mandt**

Desksjef: **Mona Soopalu**

Nettredaktør: **Anders Ihle Tovan**

Uttegner: **Mina Wikeby**

Uttegner: **Ida Fjeld**

Uttegner: **Sigrd Mo Sand**

Deskjournalist: **Emilie Kaland Lindseth**

Korrektursjef: **Harald Nordbø**

Daglig leder: **Mikkel Frydenlund Sibe**

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadresse: **Moltke Moes vei 33**

Post: **Boks 3 Blindern, 0313 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Nettside: **www.universitas.no**

Leder

En forvirrende pekelek

Alida de Lange D'Agostino,
Ansvarlig redaktør

Universitas har tidligere skrevet om hvordan sanksjonsregime mot Russland påvirker forsknings- og høyere utdanningssektoren. Disse innebærer blant annet stans av utveksling til russiske universiteter og skrinlegging av alt høyere utdannings- og forskningssamarbeid. Sektoren har stort sett vært samstemt: De støtter retningslinjene fra regjeringen, og finner nye løsninger for å fortsette både undervisning og forskning innenfor områdene som rammes. Brudd på folkeretten krever tydelige konsekvenser.

Denne uken fremmet SV forslag i Stortinget om sanksjoner mot en annen stat som bryter på folkeretten – nemlig Israel. Forslaget innebærer å stoppe salg av norskproduserte våpen til Israel, stoppe import og eksport av varer og tjenester som bidrar til det israelske regimets inntekter, og fryse frihandelsavtalen med Israel.

Sanksjoner mot forsknings- og høyere utdanningssektoren var imidlertid ikke en del av forslaget. I ukens utgave av Universitas sier likevel leder for internasjonalt utvalg i SV Gjermund Skaar at akademisk boikott kan være et

virkemiddel. Spesielt dersom det straffer institusjoner som nærer opp om brudd på folkeretten.

Både rektor ved Oslomet Christen Krogh og rektor ved UiO Svein Stølen skriver til Universitas at de forholder seg til eventuelle sanksjoner fra regjeringen. Skaar mener derimot at sektoren ikke kan gjemme seg bak retningslin-

SV er, som regjeringens foretrukne budsjettpartner, partiet som til enhver tid sikrer en fortsatt rødgrønn regjering. Å legge ansvaret over på en sektor som selv helst vil forholde seg til regjeringen, blir en ansvarsfraskrivelse. SV liker best å identifisere seg som opposisjonsparti, men er, enten de liker det eller ei, en forlengelse av regjeringen. Det er SV som sitter med makt til å påvirke regjeringen og få dem til å gjøre det sektoren eventuelt vil.

I denne saken hadde både sektoren og SV hatt bedre nytte av dialog med hverandre. Slik situasjonen er nå, er svarene deres å legge ansvaret over på hverandre. Dette er ikke tiden for pekeleken. Det er forvirrende for både velgerne og sektoren – og ansatte og studenter som utgjør den.

SV er en forlengelse av regjeringen, enten de liker det eller ei

jer fra regjeringen. Han mener at de har et selvstendig ansvar for å selv vurdere om samarbeid bidrar til brudd på folkeretten. På spørsmål om SV vil fremme eller støtte et forslag om sanksjoner mot forsknings- og høyere utdanningssektoren, er SV-toppen avvisende. Ifølge ham er ikke dette en diskusjon i partiet nå.

Vi tar juleferie!

Universitas tar juleferie, men frykt ikke. Vi er tilbake med papiravis i januar, og er forberedt på å dra dere gjennom våren! Frem til da kan du følge med på universitas.no eller på Instagram: @universitas_offisiell. God jul!

Arkivaren

Historiske skråblikk av
Emilie Kaland Lindseth

Klamma i Thailand

Mens kjønnsykdommene flyter rundt som aldri før, forsetter liggingen som normalt. Det gjorde den også i 2004, på tross av heftig klamydia-propaganda og forbedret testtilbud. Da som nå er det guttene som er verst. Universitas gravde dypere og intervjuet et par mannlige studenter. En av de hadde en uheldig erfaring å dele. Selv hadde han nettopp vært i Thailand og hatt ubeskyttet sex med en norsk jente. Av henne fikk han klamydia, som han tok med seg tilbake til Norge, for så å videreføre til kjæresten sin. Selv var mannen svært forfjamsset over hendelsen: «Jeg trodde det var trygt, for hun var jo norsk!».

Men det er jo nordmenn som er problemet!

Universitas, 2004

Student på tinget

Makta ruller over landets skjermer og sørger for at nåtidens ungdom kan få et innblikk i datidens fyll og fanteri, pluss maktkamp på siden. En av de store spillere er Einar Førde, som Universitas anno 1969 var så heldig å få et intervju med. Den gangen var en 27 år gammel Førde i full fart på vei ut av både studenttilværelsen og hybelen på Kringsjø. Som nylagt stortingsrepresentant delte «Arbeiderpartiets radikale sangfugl» løst og ledig om naturvern, Vestlandet og antifascisme. Om sistnevnte var røsten klar: «Vi kan ikke lene oss på verken fascist-diktaturer, USA og i alle fall ikke NATO.»

Universitas, 1969

- Universitas er en avis for og av studenter for lærestedene tilknyttet Studentskipnaden SIO.
- Universitas arbeider etter Vier varson-plakattens regler for god pressesjikk.
- Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonelt ansvar.

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

Kunsten å være lat

Studenter burde gi litt mer faen.

Generasjon prestasjon

Mathias Basma Moen, anmelderredaktør i Universitas

I den lille boken *Retten til dovenskap* fra 1880 åpner den politiske forfatteren Paul Lafargue med et kraftig angrep på det han kaller «arbeidets religion»:

«En merkelig villfarelse opptar arbeiderklassene i nasjoner der kapitalistisk sivilisasjon rår. Denne villfarelsen drar med seg individuelle og sosiale lidelser som i to århundrer har plaget den sorgelige menneskeheten. Denne villfarelsen er kjærligheten til arbeid, den rasende lidenskapen for arbeid, drevet til og med til utmattelsen av individets livskraft og avkom.»

Ifølge Lafargue hadde automatiseringen av arbeidet gjort det mulig for samfunnet å implementere noe så kort som tre timers arbeidsdager. Maskinene og teknologien som hadde bidratt til den enorme økonomiske veksten kun-

ne fint erstatte mesteparten av det tunge arbeidet som vi mennesker tidligere hadde måttet gjøre selv.

At en slik tankegang fantes allerede på 1800-tallet er påfallende. At en tre timers arbeidsdag fortsatt – nesten 150 år senere – kun er en drøm, er enda mer påfallende. Ja, slik jeg ser det, gjennomsyres hele samfunnet fremdeles av arbeidets religion. Å jobbe minst 37,5 timer i uka ses på som en nødvendighet, en plikt. Gamle navere og late ungdom latterliggjøres, og på skolen – arbeidets far – tvinges små barn til å sitte pliktoppfyllende og stille foran pulten i timesvis hver ukedag.

Arbeidets tyranni henger kanskje i spesielt stor grad over oss studenter. Ikke bare er det normalt at vi arbeider hardt med studiene for å få en «god» jobb senere i livet, men mange av oss har to-

tre dårlig betalte deltidsjobber i tillegg.

Jeg er ingen økonom eller samfunnsviter, men for meg er det noe som skurrer her. Er det virkelig nødvendig med så mye arbeid? Og er det det folk egentlig vil? Nå finnes det helt sikkert mange som liker jobben sin, som foretrekker å jobbe minst 37,5 timer i uka. Men hadde hjelpepleieren på demensenter, butikkmedarbeideren på

en unyttig jobb, en *bullshit job*?

Hvis man skal tro antropologen David Graeber, er nemlig over halvparten av alle jobbene slike *bullshit jobs*. I tillegg til at de ikke har noen nytte for samfunnet, er de psykologisk ødeleggende for arbeideren. Istedenfor slike jobber foreslår Graeber derfor borgerlønn: For eksempel at alle får 2-300.000 kroner i året – så mye at man ikke *må* jobbe, men også

søkelsen kan så mange som én av tre studenter ha en psykisk lidelse. Muligens er de reelle tallene ikke like høye, men likevel: Det er noe som ikke er riktig. Kanskje de store kravene til både karakterer, deltidsjobb og å få en god jobb senere i livet har en del av skylden?

Min oppfordring er derfor, nå som eksamensperioden har begynt: Vær littegranne opprørsk mot arbeidets religion, drikk deg drita på en tirsdag, les heller en bok du selv har lyst til å lese framfor pensum, ikke ha dårlig samvittighet fordi du brukte hele dagen på Tiktok eller binget hele første sesong av *Gilmore Girls*. Gjør simpelthen ting som ikke har noen åpenbar «nytte». Vær lat, gjør ingenting. Velg heller det som italienerne – som vi har så mye å lære av på dette punktet – kaller det: *Dolce far niente* – den søte ledigang. For hvis arbeidets religion var en skadelig myte allerede på 1800-tallet, er den i hvert fall det i dag.

Ikke ha dårlig samvittighet fordi du brukte hele dagen på Tiktok eller binget hele første sesong av *Gilmore Girls*

Rema 1000 og postmannen som står opp fem om morgenen, genuint hatt lyst til å jobbe 7,5 timer om dagen, år etter år, hvis de ikke måtte? Eller hva med de som generelt ikke har lyst til å jobbe? Skal man egentlig trenge å ha dårlig samvittighet over å ikke ville gjøre

så lite at de nødvendige jobbene blir gjort.

Man kan sikkert si at vi studenter har det bedre nå enn før, at vi klager for mye, at studietiden er bedre enn arbeidslivet og så videre. Men hvor bra har studenter det egentlig? Ifølge Shot-under-

BYRÅDSLEDEREN PÅ BYVANDRING:

Store lovnader for s

LOVNADER: Byrådsleder Eirik Lae Solberg (H) har store planer for studentbyen Oslo.

KOLLEKTIV GLEDE: Byrådet har lovet å senke prisen på kollektivtransporten i Oslo.

Hovedstadens nyvalgte byrådsleder har ikke rent få planer for studentbyen Oslo. Han vil blant annet ha 10.000 nye studentboliger, men kan ikke love at de står ferdig innen fire år.

Studentbyen Oslo

Tekst Knut Egil Aure Nilsen
Foto Sindre Deschington

– Jeg flyttet til Oslo høsten 1990. Da hadde jeg fått plass på Bjerke studenthjem, sier Eirik Lae Solberg i det han forlater Oslo rådhus.

Den nyvalgte byrådslederen har satt av én time i kalenderen. På en rundtur i hovedstaden mellom 14.30 og 15.30 skal han fortelle om sin visjon for studentbyen Oslo. Byrådet har tidligere lansert visjonen om at Oslo skal bli Norges beste studentby.

Lae Solberg starter ballet med å fortelle om sin egen studietid.

– Jeg studerte historie på Blindern, noe jeg opplevde som et veldig godt miljø. Etter to år der flytta jeg til London for å studere.

Møtet med verdensmetropolen London var overveldende for den da unge studenten.

– Som ny i en sånn by kjenner man egentlig ingen. For meg var det viktig å ha gode møteplasser, sier han.

Lae Solberg fant sitt fellesskap da han fikk plass på et klassisk britisk studenthjem, en «student dorm».

– De jeg bodde med der er folk jeg fremdeles har kontakt med, sier byrådslederen

mens han passerer UiOs Domus Juridica på vei til trikken.

Bønder til byen

Hammersborgerklæringen er navnet på samarbeidsavtalen som ligger til grunn for det nye byrådet bestående av Høyre og Venstre. I den er det et eget kapittel om studentbyen Oslo.

Der står det blant annet at byrådet vil iverksette tiltak som gjør det attraktivt for studenter å melde flytting til hovedstaden. En del av inntektsskatten til studentene vil da tilfalle Oslo kommune, i stedet for kommunen de er folkeregistrert i.

– Det vil gjøre at vi kan tilby bedre tjenester i den kommunene studentene faktisk oppholder seg i mesteparten av tiden.

Hvilke tiltak de skal bruke for å lokke studenter til å melde flytting, er byrådslederen foreløpig ikke sikker på.

– Dette har vi ikke konkludert på enda, men det kan for eksempel være gratis kollektivtransport den første måneden du bor her. Men det kan også være snakk om andre insentiver, sier Lae Solberg og åpner Ruter-appen på telefonen sin.

En litt billigere trikketur

Mens han stiger inn på 18-trikken retning Rikshospitalet, bekrefter han at dagens studentrabatt på 40 prosent vil ligge fast.

Forrige uke kunne NRK melde at det nye byrådet har besluttet å senke prisen på månedskort fra 1. september neste år. Da blir prisen 700 kroner for voksne og 420 kroner for studenter. Det forrige byrådet senket prisen på månedskort to ganger i løpet av sine åtte år ved makten. I begge tilfeller gjaldt prisreduksjonen kun for én måned. De forklarte det gjerne med at de var avhengig av velvilje fra Viken fylkeskom-

Studentbyen Oslo

BYVANDRING: Byrådslederen i Oslos gater mens deler visjoner for studenthovedstaden.

mune, som eier Ruter sammen med Oslo kommune. Lae Solberg tror ikke dette blir et problem.

– Oslo har kontroll over det som skjer innenfor sone 1, men det er klart vi også må drøfte dette med Viken. Det er noe av grunnen til at vi har satt 1. september som dato, sier han.

– De er også i gang med budsjettarbeidet sitt i Viken nå, så vi har stor tro på at dette skal ordne seg, sier byrådslederen. Det rødgrønne byrådet satset stort på sykkelveier i Oslo. Det vil de borgerlige fortsette med, forklarer Lae Solberg.

– Satsingen på sykkel i Oslo har egentlig vært ganske kontinuerlig. Det ble vedtatt en sykkelstrategi i 2015, som det forrige byrådet fulgte opp på en god måte.

Han mener likevel sykkelnettet må bli mer sammenhengende, for at det skal bli både lettere og tryggere å ferdes på sykkel.

– En prioritet for oss framover blir derfor å binde sykkelnettet sammen. Noen steder slutter bare sykkelveien midt i en gate. Akkurat her er det et eksempel på det, sier byrådslederen og peker ut av trikkevinduet mot en sykkelvei som plutselig stopper.

Holder fast ved 10.000

Blant et kobbelt av Oslomet-studenter velter byrådslederen av trikken på Frydenlund. Vi beveger oss bort til Pilestredet studenthus. Å bo i en studentbolig er ikke alle forunt. Ved starten av inneværende semester stod 7150 studenter på venteliste til studentbolig i Oslo.

– Er det et mål for dette byrådet at flest mulig studenter skal bo i studentbolig?

– Jeg synes i hvert fall at flere skal ha muligheten til å bo i studentbolig enn i dag, men det er klart at vi også må bygge

mer på det private markedet.

Byrådet har tidligere varslet at de vil myke opp den såkalte leilighetsnormen, som blant annet skal sikre at ingen leilig-

Målet er at dette skal være et samlingssted for studenter

Eirik Lae Solberg (H), byrådsleder i Oslo

heter i sentrumsnære bydeler er mindre enn 35 kvadratmeter.

– Vi må ha to tanker i hodet på en gang. Vi må gjøre det lettere å bygge leiligheter på det private markedet som er egnet for studenter, men vi må også bygge

flere studentboliger, sier han.

I februar sa Lae Solberg til Universitas at Høyre gikk til valg på å legge til rette for 10.000 nye studentboliger i Oslo. I Hammersborgerklæringen er derimot tallet utelatt. Men det er visst ikke til hinder for gjennomføring.

– Dette ligger fremdeles fast, og det vil være et voldsomt løft for Oslo, sier Lae Solberg foran en av de høye mursteinsblokkene til Pilestredet studenthus.

Til sammenligning regulerte det rødgrønne byrådet i overkant av 1700 studentboliger, ifølge Faktisk.no. I løpet av fire år vil altså Lae Solberg ha en tidobling av det de rødgrønne fikk til på åtte år.

– Det kan Oslo kommune få til på to måter. Vi kan sørge for at reguleringen av boliger går fortere og vi kan stille opp med tomter.

Saken fortsetter»

TUSENVIS: Eirik Lae Solberg (H) holder fast ved lovnaden om å legge til rette for 10.000 nye studentboliger.

SAMLINGSSTED: Byrådet håper det nye studenthuset kan tas i bruk tidlig i 2025.

Hagegata 30 på Tøyen har lenge vært nevnt som en aktuell tomt for studentboliger. Lae Solberg mener denne bør selges billig til SiO.

– Vi må også være en pådriver overfor staten, både når det gjelder tomter og re-

Flere skal ha muligheten til å bo i studentboliger i dag

Eirik Lae Solberg (H), byrådsleder i Oslo

guleringer. Det er ikke noen hemmelighet at det er dyrere å bygge i Oslo, sier byrådslederen.

Han mener også at det bør åpnes for at andre aktører kan bygge studentboliger i Oslo. Lae Solberg stiller seg blant annet kritisk til at Diakonhjemmet tidligere har fått nei til å bygge studentboliger til sykepleiestudenter.

– Hvis noen har et godt initiativ, så bør staten og kommunen være på tilbudssiden, sier Lae Solberg.

Han understreker likevel at han ikke kan love at 10.000 nye studentboliger står innflyttingsklare om fire år.

– Vi må komme i gang med arbeidet, og så må vi ha en konkret plan for å realisere det.

Studenthus etter trøndersk oppskrift
SiO er en pengesterk aktør i boligmarkedet. Selv om de er avhengige av bevilgninger fra regjeringshold når det gjelder studentboliger, har det ikke stoppet dem fra å ta fatt på andre prosjekter. I 2021 kjøpte de St. Olavs gate 23 for 290 millioner kroner.

– Her pleide det å være brakker for

tyske soldater under krigen, sier Lae Solberg og peker på det som skal bli Oslos nye studenthus.

Målet var å åpne det nye studenthuset høsten 2023. Byrådet håper nå at det kan tas i bruk tidlig i 2025. De har flere ganger gjentatt, blant annet i Hammersborgerklæringen, at de vil ta inspirasjon fra Samfundet i Trondheim.

– Målet er at dette skal være et samlingssted for studenter, kanskje særlig de som er nye i byen. De kan møtes her for en øl eller en kaffe, med kulturelle og sosiale innslag. Min erfaring er at et slikt samlingssted betyr mye, sier Lae Solberg, og legger til at det er studentene selv som må bestemme hva bygget skal brukes til.

– Oslo har jo et veldig stort kulturelt tilbud allerede, hvordan skal man trekke studentene hit da?

– Jeg vil heller snu på det og si at man bør invitere artister og foredragsholdere hit. Det kan i hvert fall ikke være en ulempe for Oslo som studentby at vi har et yrende kulturliv, mener byrådslederen.

SiO har tidligere oppgitt at rehabiliteringen av det kommende studenthuset vil koste minimum 265 millioner, men en finansieringsplan har manglet. Lae Solberg sier at de vil være med å støtte opp om prosjektet.

– Vil dere også stille opp økonomisk?
– Vi utelukker ingenting.

Føler på et ansvar

Tidligere i høst viste en fersk rapport fra Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (Shot) at én av tre studenter kan ha en psykisk lidelse. Lae Solberg sier at han kjenner vekten på sine skuldre.

– Dette er veldig alvorlige tall, som viser at vi har utfordringer i Oslo. Det er mitt og byrådets ansvar å sikre at vi har gode psykiske helsetjenester, sier han på vei tilbake til kontoret på rådhuset.

For å avhjelpe studentene vil byrådet støtte opp om SiOs tilbud.

– Noe annet som kan være viktig for studentene er at vi tilfører bydelene 6 millioner kroner, slik at de i 2024 kan utvide tilbudet i rask psykisk helsehjelp som gjelder for alle fra 16 år og oppover, sier Lae Solberg.

Han mener dette er et eksempel på hvorfor studenter bør melde flytting til Oslo. Er man bosatt i kommunen, kan man også ta nytte av psykiske helsetjenester i regi av kommunen.

Vi kan sørge for at reguleringen av boliger går fortere og vi kan stille opp med tomter

Eirik Lae Solberg (H), byrådsleder i Oslo

Byrådslederen sier også at de vil styrke den økonomiske støtten til SiO.

– Vi ønsker nå å gi SiO en permanent støtte på 1 million kroner i året. Denne støtten har tidligere blitt gitt med jevne mellomrom, men vi vil gjøre det til en fast ordning, sier han.

– Dette er et område som er spesielt viktig for barn og unge, fordi vi vet at mange av dem sliter med psykisk uhelse, avslutter byrådslederen før han haster videre til spørretime i bystyresalen.

universitas@universitas.no

Færre studenter vil til Norge

Denne høsten innførte Regjeringen studieavgift for studenter fra land utenfor EU, EØS og Sveits. Nå viser ferske tall at andelen av betalende utenlandsstudenter sunket med 59 prosent.

Studieavgift

tekst Aurora Stray-Pedersen

Nye tall fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) viser et betydelig fall i opptaket av internasjonale studenter fra tredjeland. Tredjeland er land utenfor EU, EØS og Sveits. Fallet, som ligger på 59 prosent, kommer i kjølvannet av regjeringens skolepengeordning for denne gruppen studenter. Imidlertid er nedgangen mindre enn det regjeringen selv anslo før ordningen ble innført.

Studieavgift innført

I 2022 ble forslaget om studieavgift for utenlandsstudenter vedtatt i statsbudsjettet for 2023. Som følge av dette anslo regjeringen anslo at antall studenter fra tredjeland ville falle med om-

Finland, Danmark og Sverige innførte studieavgift for land utenfor EØS og Sveits i henholdsvis 2006, 2011/12 og 2017. Året etter at avgiften ble innført i landene gikk andelen studenter fra tredjeland ned med 36 prosent i Finland, 24 prosent i Danmark, og 80 prosent i Sverige, ifølge tall fra HK-dir.

Stipendordning skal komme

For å håndtere nedgangen har Regjeringen tidligere opplyst at en stipendordning for studenter fra utviklingsland skal innføres for neste studieår. Ordningen skal tilbys til 200 masterstudenter årlig.

Men da Støre-regjeringens statsbudsjett for 2024 ble lagt frem 6. oktober, manglet det konkrete tall for den lopte stipendordningen. Det begrunnes med at ordningen fortsatt er under ut-

Det er ingen grunn til at Norge, som omtrent det eneste land i verden, skulle ha gratis utdanning for alle

Sandra Borch, forsknings- og høyere utdanningsminister

trent 70 prosent. Ordningen ble innført for høstsemesteret i 2023, og ble møtt med reaksjoner og demonstrasjoner utenfor Stortinget.

Nå melder Khrono om at 461 internasjonale studenter har betalt studieavgift for masterutdanning i Norge denne høsten. Master er gradsutdanningen som blir mest påvirket av studieavgiften, ifølge HK-dir. Sammenliknet med fjorårets høstsemester, er det en samlet nedgang på 59 prosent av masterstudenter fra tredjeland. 1500 færre enn i 2022. Bachelorutdanninger har hatt en nedgang på 21 prosent siden 2022, med 214 færre tredjelandstudenter i 2023.

Ifølge forsknings- og høyere utdanningsminister Sandra Borch er nedgangen som forventet.

– Det er ingen grunn til at Norge, som omtrent det eneste land i verden, skulle ha gratis utdanning for alle. Mange studenter som kommer til Norge, har stor kjøpekraft og mulighet til å betale, sier Sandra Borch til NTB. Ved å se på tall fra andre nordiske land er nedgang på 59 prosent innenfor normalen.

redning. Universitas har tidligere skrevet om at flere derfor etterlyser et sterkt økonomisk bidrag for å sikre et globalt akademisk samarbeid.

I HK-dirs rapport kan man lese at andelen gradsstudenter fra tredjeland har holdt seg stabilt de siste 10 årene, frem til den markante nedgangen i 2023. På den annen side viser tallene at den synkende trenden for andelen studenter fra EØS og Sveits har snudd, og nå peker oppover i 2023. Andelen innreisende utvekslingsstudenter har også økt i år.

Likevel viser HK-dirs tall at økningen i utvekslings- og EØS og Sveits-studenter er for liten til å ha noen utjevningseffekt på nedgangen. Utviklingen vil være avhengig av hvordan norske universiteter klarer å tiltrekke seg tredjelandstudenter videre, skrives det i rapporten fra direktoratet.

LABER VALGDELTAKESE VED OSLOMET:

9 av 10 stemte ikke

Det har vært valg til Studentparlamentet ved Oslomet. Lederen for Studentparlamentet Henriette Bøe er storfornøyd. Studentene selv er usikre på hvor mye betydning valget egentlig har.

Studentvalg

tekst Anna Kveinå Tonstad
foto Aurora Ytterberg Meløe og Isabel Svendsen Berge

Mellom 6. og 12. november var det studentparlamentsvalg ved Oslomet. Nå er resultatene klare og parlamentet viser til rekordhøy oppslutning. Valgoppslutningen på 8,7 prosent er en dobling fra i fjor. Lederen for Studentparlamentet ved Oslomet Henriette Bøe sier hun er fornøyd, og kaller økningen for «helt fantastisk».

Blant studentene på universitetet er ikke stemningen like optimistisk. Flere av studentene Universitas har snakket med, sier de er usikre på hvor mye valget egentlig har å si. Lærerstudent Rawls Mohammadi droppet å stemme fordi han synes sakene til parlamentet er irrelevante for hverdagen hans.

Mangel på informasjon

Bøe forteller at Studentparlamentet har lagt ned større innsats for å oppmuntre og stimulere til valgdeltakelse, sammenlignet med tidligere år. De har innført flere nye tiltak, som direktesendt SMS til alle studenter. I tillegg har de hatt stand med både boller, kaffe og lykkehjul.

– Målet har vært å øke synligheten til studentparlamentet, gjøre det lettere for studentene å engasjere seg og stemme ved valget, sier Bøe.

Det er ulike meninger blant studentene om hvor godt det har fungert. Fysioterapi-studenter Mina Sørby (20) og Selma Pauls-rud (20) mener det var lett å få med seg at det var valg til Studentparlamentet, fordi

det sto folk på stand på campus. De forklarer likevel at de ikke vet så mye om hva Studentparlamentet gjør, og at den avgjørende årsaken til at de stemte var en helt annen.

– Jeg stemte fordi jeg kunne snurre på et lykkehjul og vinne premier, sier Sørby.

De synes ikke de på stand forklarte så mye om hva valget gikk ut på, og hva de ulike kandidatene sto for. Pauls-rud sier hun bare valgte en vilkårlig kandidat når hun stemte, fordi det var enklest.

– Jeg tok bare kandidaten som sto øverst på lista, sier Pauls-rud.

Lærerstudent Rawls Mohammadi stemmer i. Han har fått med seg at det har vært valg, men droppet å stemme fordi han ikke helt vet hva Studentparlamentet er og ikke skjønner hva de gjør.

– Det hadde for eksempel vært fint hvis en kandidat kom på besøk i en forelesning og fortalte litt om parlamentet, sier Mohammadi.

Gjennomfører personvalg

Oslomet har et annet valgsystem enn for eksempel Universitetet i Oslo (UiO). De benytter seg av personvalg, ikke et listesystem. Bøe forteller at universiteter med personvalg historisk sett har fått lavere oppslutning enn de som bruker et listesystem.

Personvalg vil si at kandidatene stiller som uavhengige representanter uten tilhø-

Jeg stemte fordi jeg kunne snurre på et lykkehjul

Mina Sørby, fysioterapistudent ved Oslomet

rihet til en organisasjon eller politisk orientering. De representerer ingen konkret parti eller liste, men stiller som seg selv, med sine personlige kampsaker og ønsker. I stedet for å representere et parti blir de valgt inn som representant for det fakultetet de studerer ved.

Elias Beisvåg er en av dem. Han er nylig

innvalgt som fast representant i Studentparlamentet, og sier han gleder seg til å presentere studentene ved Oslomet. Hans hovedsaker i valgkampanjen har vært flere lesesalsplasser og økt støtte til foreninger. Han mener det er gjennomslagskraft i at dobbelt så mange studenter stemmer i år.

– Jeg tror det gir større troverdighet i

Man må prøve å skape debatt rundt saker som studentene engasjerer seg for

Abdullah Alsabeegh (Ap), nestleder i Oslo kommunes valgstyre

møte med ledelsen på universitetet og gir mer rom til å legge føringer enn man har kunnet gjort før, sier han.

Bøe mener at personvalgsmodellen har flere fordeler enn ulemper på Oslomet.

– Personvalgsmodellen gjør at vi kan rekruttere kandidater fra et bredere spekter av studentmassen og at vi får enda flere kandidater som ikke nødvendigvis har noen form for politisk erfaring, sier Bøe.

– Så du vil ikke endre valgsystem selv om personvalg statistisk sett får mindre oppslutning enn listesystem?

– Jeg tenker heller at vi må se på at de ulike universitetene består av ulike studentmasser. En Oslomet-student er relativt forskjellig fra en UiO-student, og jeg tror studentene på de ulike universitetene opererer litt ulikt. Å forstå det er et viktig verktøy for å finne ut hvordan man kan få mer engasjerte studenter.

Mangel på relevans

Valgforsker Johannes Bergh ved Institutt for Samfunnsforskning sier at mangelen på valgdeltakelse kan tolkes som et signal.

– Å la være å stemme kan være et tegn på at man opplever at det ikke er noe viktig på spill, og at sakene på dagsordenen ikke betyr noe for en selv, hevder Bergh.

Dette bekrefter Mohammadi. Han sier han slet med å forstå hvordan sakene til kandidatene var relevante for ham, og hvorfor det skulle ha innvirkning på hans hverdag. Det gjorde han mindre motivert til å stemme.

– Jeg skjønner ikke hvordan sakene kandidatene representerer skal bety noe for meg.

Mer debatt = mer stemmer

Bystyrerepresentant Abdullah Alsabeegh er nestleder i valgstyret i Oslo kommune. Valgstyret jobber med forberedelsen og gjennomføringen av både stortings- og kommunevalg. Alsabeegh er tidligere varaordfører i Oslo og har ledet en arbeidsgruppe som har jobbet aktivt med tiltak i Oslo kommune for å få opp valgdeltakelsen.

Han mener det er en tydelig sammenheng mellom lav valgdeltakelse blant andre-gangsvelgere på nasjonalt nivå og utfordringene i studentpolitikken. Han spekulerer i om unge voksne er i en livsfase med mye

Stolt: Henriette Bøe, leder for studentparlamentet ved Oslomet, er fornøyd med valgoppslutningen.

Skeptisk: Lærerstudent Rawls Mohammadi valgte å ikke stemme. Han føler sakene til studentparlamentet er irrelevante for hverdagen hans.

Usikker: Fysioterapistudentene Mina Sørby og Selma Pauls-rud har stemt, men vet ikke helt hva studentparlamentet gjør.

oppbrudd og endringer. Studentene har ikke nødvendigvis så mye overskudd, hverken i tid, penger eller sosialt, hevder han. Da er det politikernes sitt ansvar å presentere saker som oppleves som viktige og aktuelle for studentene, også i studentpolitikken, sier Alsabeegh.

– Man må prøve å skape debatt rundt saker som studentene engasjerer seg for. Det gjør det lettere for de kaste seg inn i ting.

Han mener også politikere har et ansvar for å vise til resultater, og at dette er et viktig virkemiddel for å skildre hvordan studentpolitikken kan gjøre en forskjell.

– Vi må få mer fram hvordan studentpolitikken er koblet på resten av byen og kan skape positive ringvirkninger i sitt nærmiljø, avslutter bystyrepolitikeren.

Usikkert: Gjermund Skaar (SV) mener universitetene selv må vurdere om samarbeid med Israel bidrar til brudd på folkeretten.

Spriker om sanksjoner

SVs forslag om Israel-sanksjoner rettes ikke mot forsknings- og høyere utdanningssektoren. Likevel mener partiet det kan være et nyttig virkemiddel, men at et nytt forslag om dette ikke er aktuelt nå.

Sanksjoner

Tekst Frida A. Hagen
Foto Isabel Svendsen Berge

Denne uken fremmet Sosialistisk Venstreparti på Stortinget forslag om sanksjoner mot Israel.

– Forslaget handler om å utøve press på Israel til å avslutte denne folkerettsstridige bombingene av sivile i Gaza, opplyser internasjonal leder i SV, Gjermund Skaar.

SV er imidlertid tvetydig på spørsmål om sanksjoner mot forsknings- og høyere utdanningssektoren, som de tilsynelatende vil skåne enn så lenge.

Advarer mot propaganda

SVs forslag til sanksjoner innebærer å stoppe salg av norskproduserte våpen til Israel, stoppe import og eksport av varer og tjenester som bidrar til det israelske regimets inntekter og fryse frihandelsavtalen med Israel.

– Sanksjoner må vi bruke dersom en part er i ferd med å begå etnisk rensning eller folkemord. Og det er det Israel gjør nå, sier Skaar.

Over 1200 israelere ble drept i Hamas' angrep mot Israel 7. oktober. Siden da har over 12.000 palestinere blitt drept på Gazastripen. Onsdag 22. november ble Hamas og Israel enige om en mid-

lertidig våpenhvile. Som ledd i avtalen vil israelske gisler byttes mot palestinske fanger.

– Mange argumenterer at eventuelle sanksjoner ville skade rollen Norge har i et potensielt samarbeid om våpenhvile videre. Hva tenker du om det?

– Jeg tenker at gjennom disse dagene som har gått, så har Israel vist at de ikke hører på noen. Så det å tro at man skal få Israels øre

Man kan ikke gjemme seg bak generelle retningslinjer fra regjeringen

Gjermund Skaar, internasjonal leder i SV

ved å ikke gjøre noe, er i beste fall naivt, sier Skaar.

Han forteller at sanksjoner innenfor forskning- og høyere utdanningssektoren kan være effektive sanksjoner og trekker særlig frem boikotten av Sør-Afrika, som følge av apartheid hvor han forteller at akademiske sanksjoner fungerte godt. Han stiller seg samtidig kritisk til utveksling og forskningsarbeid i bosettinger, som

han mener står i fare for å bidra til okkupasjonen.

– Det er en reell fare for at hvis man vil holde på med akademisk utveksling til Israel, at man kan bli brukt som en del av propagandaapparatet til okkupasjonen. Det kan skje i Russland og det kan skje i Israel, sier SV-toppen.

Sammenlignes med Russland

I bakgrunnen for forslagene trekker SV selv frem sanksjonene som er innført mot Russland i samråd med EU. Sanksjonene mot Russland innebærer derimot også sanksjoner innenfor forsknings- og høyere utdanningssektoren. Innenfor utdanningssektoren innebærer sanksjonene stans av utveksling til russiske universiteter og skrinlegging av alt forsknings- og høyere utdannings-samarbeid.

– Som internasjonal leder i SV mener jeg at også akademisk og kulturell boikott kan være et virkemiddel, dersom det straffer institusjoner som nører opp om okkupasjon eller brudd på folkeretten, forteller Skaar.

Likevel mener han at sanksjoner innenfor utdanningssektoren ikke alltid er det rette valget i alle konflikter.

– Det er samtidig en god idé å ivareta og opprettholde dialog, kommunikasjon og samarbeid med aktører som er i opposisjon. La oss ikke skjære alle over en kam, presiserer Skaar.

På spørsmål om SV ville støttet et fremtidig forslag om sanksjoner rettet mot forsknings- og høyere utdannings-samarbeid mellom

Norge og Israel, svarer Skaar følgende:

– Dette er ikke oppe i diskusjonen nå for SV. Det er ikke sikkert at generell boikott av akademiske institusjoner er en god idé. Derimot bør academia bruke sin autonomi og vurdere selv. Den gode debatten rundt petrosamarbeid mellom NTNU og Israel i 2016 er et godt eksempel. Det endte med at det ikke ble et samarbeid.

Skaar sikter til debatten rundt at NTNU takket ja til å delta i regjeringsdelegasjon til Israel høsten 2016, knyttet til petroleumsforskning og utvinning.

La oss ikke ta alle over en kam

Gjermund Skaar,
internasjonal leder i SV

Avslutter ikke samarbeid

Det er derimot felles for utdanningsinstitusjonene Universitas har snakket med at de ikke kommer til å avslutte samarbeidet med andre utdanningsinstitusjoner i Israel, dersom ikke staten innfører offisielle sanksjoner.

Rektor ved Oslomet Christen Krogh ønsket ikke å stille til et intervju om denne saken, men svarer på e-post. Der skriver han følgende:

«Dersom myndighetene skulle oppfordre til å legge ned akademisk samarbeid, forholder vi oss til det. Vi vurderer imidlertid at det ikke er riktig for Oslomet med

akademisk boikott med utgangspunkt i de samarbeidene vi har».

Krogh har nylig uttalt til Khrono at Oslojets samarbeid med universitetene i Palestina og Israel ikke kan karakteriseres som veldig omfattende, men at det hovedsakelig dreier seg om noen utvekslingsavtaler og samarbeidsprosjekter.

Også rektor ved Universitetet i Oslo Svein Stølen svarer Universitas på e-post. Han skriver at universitetet sjeldent pålegger restriksjoner på akademisk samarbeid, men at de naturligvis måtte innrette seg etter regjeringens sanksjoner mot Russland. Han opplyser også om at flere samarbeidspartnere befinner seg i områder preget av konflikt og krig, og at universitetet gjennomgående diskuterer hvordan institusjonen best kan vise støtte og solidaritet. Han skriver videre:

«Vi tror på å opprettholde disse samarbeidene, på å fremme dialog og på at våre forskere engasjerer seg i felles aktiviteter innen forskning og utdanning.»

Gjermund Skaar håper utdanningsinstitusjonene tar eget ansvar i samarbeid med israelske institusjoner fremover.

– Jeg tenker at akademikere og akademiske institusjoner har selvfølgelig ansvar for å vurdere om man bidrar til okkupasjon og brudd på folkeretten. Man kan ikke gjemme seg bak generelle retningslinjer fra regjeringen.

KI INNTAR KREATIVE STUDIER:

– Vi er veldig nysgjerrige

BEVISST: Masterstudentene Per Roppestad Christensen (24) og Hobbe Strömberg (30) mener man må bruke KI med et kritisk blikk.

KI-verktøy er på god vei inn i ulike kreative studier. Studenter og fagfolk mener omstilling i både studier og arbeidsliv er avgjørende for å klare seg videre.

Kuntig intelligens

Tekst Aurora Stray-Pedersen
Foto Aurora Ytreberg Meløe & Isabel Svendsen Berge

I november 2022 ble ChatGPT lansert, og i år har debatten rast på de fleste akademiske studier. Universitas har tidligere skrevet om endringer i eksamensformer og regelverk på grunn av kunstig intelligens (KI). Flere mener at det har kommet for å bli på universitetene.

I kreative og estetiske studier har KI også hatt en massiv påvirkning. Der oppfordres studentene til å ta i bruk og mestre de ulike KI-verktøyene, men med et kritisk blikk.

Med KI som sparringspartner

Masterstudentene Per Roppestad Christensen (24) og Hobbe Strömberg (30) studerer design på Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO). De har begge merket til skiftet KI har tilført deres felt, og sier studiet har mange dialoger og samtaler om temaet.

– Vi er veldig nysgjerrige på våre egne metoder som designstudenter, så KI som verktøy er veldig relevant for oss. Spesielt også når det diskuteres så mye i den daglige

samfunnsdebatten, sier Strömberg.

Strömberg og Christensen mener at KI-programmer er gode verktøy i deres kreative prosesser. Dall-E 3 er et av disse verktøyene, og fungerer sammen med ChatGPT 4. Ved å skrive inn instruksjoner i ChatGPT 4, vil Dall-E 3 generere bilder basert på informasjonen du gir den. Videre kan man gi tilbakemeldinger for å få KI-en til å endre de genererte bildene.

Men masterstudentene sier at KI fungerer bedre som en sparringspartner til idéer og visualisering, enn til å ferdigstille prosjekter.

– Genererende KI-verktøy som ChatGPT og Dall-E kan hjelpe oss med å idégenerere i en tidlig fase av designprosjektet, men jeg ville aldri ha landet på det KI-en har produsert som et ferdig resultat, sier Christensen.

Masterstudentene er begge enige i at et reflektert og varsomt forhold til KI er nødvendig. Det vil innebære å jobbe metodekritisk og å ta egne, bevisste valg i

Det vil ikke lenger være designarbeid hvis man ukritisk bruker KI

Hobbe Strömberg,
masterstudent i design

designprosessen, mener de.

– Design handler om å skape konsepter ved hjelp av et kritisk blikk. Det vil ikke lenger være designarbeid hvis man ukritisk bruker KI, sier Strömberg.

Strömberg og Christensen tror

det vil være vanskelig å ikke bruke KI fremover, og peker mot en stadig raskere utvikling.

– Er dere redde for at KI vil ta over bransjen?

– Jeg tror ikke det, for det vi driver med er såpass menneskeorientert. Men det spørs jo hvor sofistikert KI blir, sier Christensen.

En ny tid

Jon Andreas Håttun er førsteamanuensis ved Høyskolen Kristiania, og underviser mest på bachelorstudiet Art Direction ved Westerdals Institutt for kreativitet, fortelling og design. At KI er noe studentene må mestre, er Håttun helt sikker på.

– Foreløpig er det slik at man oppfordrer studentene til å bruke verktøyene, fordi det forkorter en del tidkrevende faser i prosessene, som til skisser og enkle idéer, sier han.

Håttun ser på KI som et nyttig verktøy, men mener at det ikke erstatter hverken den originale ideen eller sluttresultatet.

– Jeg er veldig for at studenter skal lage ting selv, og at de får kjenne på hvordan det er å jobbe fysisk. Men man må se på KI som verktøyet, ikke som skaperen, mener Håttun.

Førsteamanuensis sner at de binære kodene i KI-programmer setter sammen allerede eksisterende idéer, og strekker derfor ikke til i de helt nyskapende prosessene.

– Jeg tror den menneskelige intuisjonen kommer til å trumfe KI i mange år fremover.

Men det er en ny tid nå, og neste generasjon av digital utvikling omfatter bruk av alle disse nye verktøyene.

Studentene på Art Direction har ingen generelle begrensninger for deres bruk av KI, selv om det

diskuteres. Men Håttun vektlegger at det er viktig å være kritisk til de KI-genererte resultatene.

– Jeg tror at ideutvikling fremdeles er kjernen i kreativt arbeid. Og det er det bare mennesker som klarer så langt. Jeg prøver å vise i undervisningen at det går an å tenke smartere enn KI, også kreativt, forteller Håttun.

– Et springbrett til inspirasjon

Eivind Lindmo (22) er på sitt siste år av bachelorstudiet i Art Direction på Høyskolen Kristiania. Lindmo mener at KI-utviklingen vil gå raskere enn det de fleste tror, og at det vil være stadig viktigere å lære studenter hvordan man skal utnytte programmene til deres

Hos oss har dette blitt verktøy som det forventes at alle skal kunne

Aleksander Solbakken,
kreativ teknolog i TRY

fordel.

– Jeg tror at de som vinner i denne situasjonen er de som klarer å følge med på utviklingen, og ikke de som ser KI som en motstander. Sånn som det går nå, kommer KI til å bli helt vilt bra, sier studenten.

Lindmo ser på KI som et uslåelig kreativt hjelpemiddel og som et springbrett til inspirasjon. Selv bruker studenten KI-programmer til skisser, visualisering og ideutvikling. Lindmo mener at KI ikke skal undervurderes, og tror det omsider vil nå opp til den menneskelige hjernen, også på idéaspektet.

– For KI-produsentene er jo idéen gullet. Jeg mener selv at det bare er et spørsmål om tid for man ser KI som tenker selv og trekker lengre linjer, mener Lindmo.

Art Direction-studenten håper at flere kreative studier vil tilpasse seg mer til bruk av KI.

– Jeg tror ikke så store endringer som KI medfører, burde møtes uten tiltak. Det kommer til å påvirke oss, og man må forstå verktøyene for å overleve i bransjen, sier han.

Originalitet blir viktigere

Reklamebransjen rekrutterer ofte studenter fra Art Direction-studiet på Høyskolen Kristiania. Aleksander Solbakken (28) er kreativ teknolog i TRY, Norges største reklamebyrå. Han bekrefter at kunnskap om KI-verktøy vil bli essensielt i bransjen.

– Alle i TRY bruker KI-verktøy på en eller annen måte. Hos oss har dette blitt verktøy som det forventes at alle skal kunne, på samme som Microsoft Word, sier Solbakken.

Han mener at KI er i ferd med å endre bransjen, selv om utviklingen fortsatt er i startfasen. Han forteller at teknisk grunnleggende arbeid, som manipulasjon av bilder, nå blir gjort av KI. Men i likhet med førsteamanuensis Håttun, mener Solbakken at en god idé fortsatt er essensielt.

– Alle i bransjen er enige om at KI ikke klarer å formulere en god, ny idé, i hvert fall ikke enda. Derfor blir originalitet og kreativitet viktigere, og det gjelder enda mer enn før å bli god på det, sier Solbakken.

Julegavetips til fattige studenter

BÆREKRAFTIG CHIC: Gjenbruk er mer trendy enn noen gang, og snilt mot lommeboka.

Fra eksamensstress til gavepress. Universitas guider deg gjennom julegavehandelen som fattig student.

Julegaver

Tekst Jakob Johannes Volan
Foto Aurora Ytreberg Meløe

Denne uka er det Black Friday, som markerer startskuddet på julegaveracet. TV2 rapporterte nylig at den gjennomsnittlige nordmannen kommer til å bruke over 12.000 kroner på julehandelen i år. For Ola og Kari Student er realiteten nok en helt annen. Selv om studiestøtten fikk sin største økning på 15 år for undervisningsåret 23–24, er det mange studenter som sliter.

Ola Myhre Tørum (23), bachelorstudent i bærekraft og utvikling på UiO, er bekymret for hvordan pengene skal strekke til denne jula.

– Budsjettet på julegaver er ekstra stramt i år på grunn av de høye prisene, forteller han, og peker på Oslo som en spesielt dyr by.

Men frykt ikke, Ola! Universitas har finkjemmet Blindern for lommebokvennlige julegavetips som viser at det er tanken som teller.

Trendy, billig og miljøvennlig

Nylig publiserte Finn.no sin rykende ferske

julegaveundersøkelse for 2023. Resultatene er gode nyheter for oss studenter med noe skral sparegris. 9 av 10 nordmenn er nemlig positive eller likegyldige til å motta brukte julegaver. Så lenge man får noe man liker, viser det seg, har det for de fleste ingenting å si om det er nytt eller brukt.

«Vi ser at folk er mer positive til det år for år», skriver Finn.no til Universitas. «Det er ingen grunn til å tro at denne trenden skal stoppe, heller tvert imot.»

Bruktkjøp kan være den perfekte løsningen for en student som koker suppe på en spiker. Ikke bare er det trendy og billig, men det letter også på hele selskapets klimasamvittighet mens innpakningspapiret tårner seg opp.

Ena Holterman (23) er bachelorstudent i spesialpedagogikk på UiO, og anbefaler folk å ha julegavene i bakholdet mens man drar på brukthandel til seg selv.

– Om man kjøper brukte klær får man mer for pengene, og det er gjerne bedre kvalitet enn nytt, sier hun.

Brukte klær kan man finne på digitale tjenester som Tise og Finn.

no, eller fysiske butikker som Fretex, Livid og Uff. Ellers er det bruktmarked på Birkelunden og Vestkanttorvet hver helg, hvor man aldri vet om bestemors neste favorittvase kan dukke opp.

Holterman påpeker likevel at det kan være vanskeligere å gi brukte klær i gave fordi det ofte ikke kan byttes. Noen bruktbutikker har imidlertid returmulighet dersom man har kvittering og prislappen fortsatt er på plagget.

Selvgjort er velgjort

Kjærlighet er gaven ingen får nok av, og minner er gaven som fortsetter å gi. For studenter som nylig har etterlatt et tomrom i barndoms-hjemmet, kan dette utnyttes uten å bruke en krone.

Holterman foreslår at man kan gi bort lapper hvor man har skrevet ned hyggelige minner, kjærlige beskjeder, og forslag til aktiviteter. Mormor kan få et kort med en invitasjon til utflukt, og til foreldre kan det stå «jeg lager maten og vasker opp om dere betaler».

Bærekraftstudent Ola Tørum påpeker at det er mye hyggelig som kan lages uten kostnad: en

I fjor ga jeg mamma en gammel sykkellykt og pappa fikk en brukt pensumbok

Ola Myhre Tørum (23), student i bærekraft og utvikling på UiO

personlig spilleliste, søte bakverk, et koselig kort, eller strikketøy om man kan det. Det går også an å søke etter inspirasjon på Google eller Pinterest. Der er det kun fantasien som setter grenser.

Tørum sier selv det er få ting som gjør ham gladere enn en hjemmesnekret gave.

– Jeg synes det er veldig hyggelig og føler ofte at det ligger mer tanke og kjærlighet bak.

Holterman er også glad i hjemmelagde gaver, men med en viktig hake.

– Jeg synes ikke man kan lage hjemmelagde julegaver helt uten ta-

lent eller bruksverdi, for jeg vil jo helst ikke ha en dorullniss, advarer hun.

Nødløsninger

For de som står der lille julaften uten så mye som en dorullniss pakket inn i sølvpapir, foreslår Tørum å finne noe hjemme. Det er ingen skam i å resirkulere en gave om personen som får den blir glad, eller å gi en ferdiglest bok videre, mener han.

– I fjor ga jeg mamma en gammel sykkellykt, og pappa fikk en brukt pensumbok, forteller Tørum, så her er det håp for alle.

For de som ikke har overskuddet til å kjøpe julegaver i det hele tatt eller evnen til å lage noe selv finnes også kategorien «gis bort» på Finn.no. Ifølge Finn er det over en million annonser i denne kategorien, og her kan man finne nesten alt. For studenter uten en krone å avse kan dette være en gullgrube av juleglede å gi videre.

Mamma forstår

Den 52 år gamle forfatteren og studentmammaen Sonja Holterman er på sin side positivt innstilt på å motta en brukt, hjemmelaget eller billig gave. Hun forteller at hun fikk en brukt

kasjmiringser til jul for noen år siden, som hun fortsatt elsker å gå med.

– Den hadde jo datteren min aldri hatt råd til å kjøpe ny, forteller hun, og legger til at kjøpet også er mer miljøvennlig.

– Studenter har jo ikke så god råd, så jeg synes det er hyggelig bare å få noe i det hele tatt.

Mamma-Holterman planlegger å gi noen brukte julegaver selv i år, men dette kan dessverre ikke Universitas gå mer inn på av hensyn til mottakerne.

universitas@universitas.no

Tilbudsguiden

AVIS

MORGENBLADET

50 % studentrabatt på Morgenbladet

Bestill her:
www.morgenbladet.no/student

Kontakt oss:
abo@morgenbladet.no
23 36 05 00

www.morgenbladet.no

Da Dagsavisen

Få 50 % studentrabatt på Dagsavisen!

Bestill her:
www.abonnement.dagsavisen.no/student

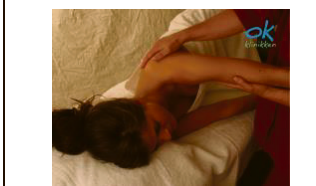
dagsavisen@mediacconnect.no
Tlf: 22 99 80 00
www.dagsavisen.no

BOKHANDEL

For å pause hjernen.

Adlibris
Lesing for deg

HELSE

20% til studenter ved:

Fysioterapi
Osteopati
Muskelterapi

50% gis ved behandling hos turnusfysioterapeut.

40% på massasje på lørdager.

Rabatten gis kun ved fremvisning av gyldig studentbevis.

OK klinikk på Majorstuen
Bestilling av time på tlf.nr. 23213800, eller via vår online booking
www.okklinikk.no

KULTUR

DANSENS HUS
Egne priser for studenter

LIA RODRIGUES
Encantado
7. - 8. desember
dansenhus.com

3
PRIVETIMER

TANNLEGE

50 % på første undersøkelse med to røntgenbilder og lett rens.

20 % rabatt på vanlig tannbehandling*

Les om Oslo kommunes støtteordningen for unge voksne 21-24 år på vår hjemmeside.

Timebestilling på
www.studerlunden.no
eller tlf. 22337531

Adresse Stortingsgaten 12, 0161 Oslo

KINO

CINEMATEKET
JUL
PÅ CINEMATEKET
Eyes Wide Shut Fanny og Alexander It's a Wonderful Life Karl-Bertil Jonssons julaften Marihønes jul Mongoland Når nettene blir lange Reisen til julestjernen Tre netter til Askepott Tokyo Godfathers White Paradise

Norsk Filminstitutt
www.cinemateket.no

PSYKOLOG

kognito

psykisk helse

Konsentrasjonsvansker, angst, ensomhet?

Om du ønsker hjelp til noe av dette, eller har noen andre psykiske utfordringer, ta kontakt med oss.

Vi har eget studenttilbud.

Kognito Psykisk Helse
Tullins gate 2, 0166 Oslo
Tlf 23 90 50 70
www.kognito.no

10 %
studentrabatt
hos privat psykolog

Les mer på
www.lianfjell.no/student

LIAN & FJELL
PSYKOLOGTERAPI

StudentPsykologen

Hos StudentPsykologen har vi spesialisert oss på å jobbe med studenter siden 2014.

Få hjelp til blant annet:

- prokrastinering
- eksamensangst
- ensomhet
- depresjon
- angst
- dårlig selvfølelse
- traumer
- kjærlighetssorg m.m.

Studentpris kr 1095
Ingen ventetid

Psykologhjelp til studenter - til en rimeligere pris

StudentPsykologen.no

HORMONSYKLUSEN PREGER KVINNER UNDER EKSAMEN:

– Guttene slipp

ENGASJERT: Marianne Natvik har et ekstra hjerte for kvinnehelse.

Kvinner har en hormonsyklus som påvirker kroppen i mye større grad enn hos menn. Forsker mener dette kan prege kvinner under eksamen.

Kvinnehelse

Tekst Agnes Torsvik Lorentz
Foto Aurora Ytreberg Meløe

Hormonsyklus kan være jenters beste venn, men også verste fiende. Man kan ha flaks, og eksamensdatoen havner der energinivået er på topp. Eller man kan være uheldig og eksamen kommer midt under menstruasjonen. Andrea Røvik Grimnes (25) tror dette kan ha stor påvirkning på resultatene.

– Det er jo jævlig uheldig hvis

eksamen havner på feil tidspunkt i syklusen.

Grimnes forteller at hun kan få mye smerter og føle seg nedstemt rundt menslen. Hun tror likevel det er lite man kan gjøre dersom dette skjer på eksamen.

– Jeg er vant til å leve i et samfunn hvor man ikke tar hensyn til menslen, så jeg hadde nok sagt til meg selv: nå er du sliten og har det litt forferdelig i dag, men du må bare gjennomføre.

Marianne Natvik er forsker ved Universitetet i Oslo på avdeling

for allmennmedisin. Hun er enig i at hormonsyklusen nok kan spille inn på eksamensresultatene.

– For kvinner som sliter med mye menstruasjonsmerter og andre sykklusrelaterte plager, kan dette prege henne under eksamen.

Før eggøsning er best

Natvik forteller at perioden fra menstruasjon og frem mot og rundt eggøsning, er den delen av syklusen hvor kvinner ofte har det best. Da har de mer energi, bedre konsentrasjon og høyere selvtillit. Uken før forventet menstruasjon kan kvinner derimot kjenne seg nedstemte, irritable, urolige, oppblåste, få ømme bryster og bli mer sliten. Dette kalles premenstruelt syndrom eller PMS, og kan for noen påvirke arbeidsevne og konsentrasjon.

– For kvinner med mye PMS er det nok ikke dette den beste perioden å ha eksamen i. Men dette kan vi ikke styre. Livet vil kreve at vi

Jeg er vant til å leve i et samfunn hvor man ikke tar hensyn til menslen

Andrea Røvik Grimnes (25), master i sosialantropologi på UiO

stiller opp selv om syklusen utfordrer, sier forskeren.

Grimnes synes at store menstruasjonsmerter, eller psykiske

påkjennelser i forbindelse med menslen, burde være en gyldig grunn til å søke om utsettelse. Studenten har merket hormonsvingningene mer og mer med alderen.

– Jo eldre jeg har blitt, jo mer har jeg blitt klar over hvor mye psyken min endrer seg i løpet av syklusen. Både fysiske smerter, men også hvor utrolig deppa man kan bli.

Grimnes beskriver at hun kan få mye smerter og føle seg nedstemt rundt eggøsning.

– Rett før menslen får jeg mentalt sammenbrudd hver gang, men jeg skjønner aldri at det er fordi jeg får menslen. Det kan være veldig psykisk påkjennende.

Hvordan hormonsvingningene påvirker kroppen, er veldig individuelt fra kvinne til kvinne. Dette er Grimnes tydelig på.

er unna

FOTO: ANITA SÆLØ

Hormonsyklus

- + Kvinner har en syklus på 28 dager i gjennomsnitt. Den varer fra første dag i menstruasjonen til første dag i neste menstruasjon.
- + Østrogen er kvinners velværehormon. Dette hormonnivået stiger fra menstruasjonen er ferdig og frem til eggøsning, før det synker igjen frem til neste menstruasjon.
- + Rundt to uker etter menstruasjon får kvinner eggøsning. I forkant og rundt dette får kvinner ofte mer energi og bedre konsentrasjon, samt økt selvtillit, styrke og glede.
- + Rundt en uke før menstruasjon kan kvinner kjenne seg nedstemt, irritable, urolig, oppblåst, få ømme bryster og bli mer slitne. Dette kalles PMS (premenstruelt syndrom).
- + Menn har ikke hormonsyklus slik kvinner har.

Testosteron er hovedhormonet for menn og østrogen er hovedhormonet for kvinner. Mens testosteronnivået til menn er relativt stabilt, svinger derimot østrogennivået til kvinner gjennom syklusen.

– Det kan ha stor påvirkning på kvinners humør, ettersom østrogen er kvinners velværehormon.

Skoleeksamen til fordel for menn?

Julianne Jordhøy (22) studerer utviklingsstudier og bærekraft på Blindern. Hun tror skoleeksamen kan være til fordel for menn.

– Kvinner kan jo være heldige el-

Det er jo jævlig uheldig

Andrea Røvik Grimnes (25), master i sosialantropologi på UiO

– Noen kvinner merker jo ikke så mye til symptomene, mens andre kan for eksempel bli totalt utslått hver gang de får menses. Hvis man da får eksamen på feil tidspunkt kan jo det ødelegge veldig, sier hun.

– Guttene slipper unna

Natvik forklarer at kvinner har svingende hormonnivåer gjennom syklusen deres. Menn har derimot ikke hormonsyklus på samme måte.

– Guttene slipper unna dette. De har selvsagt også masse hormoner, men uten svingninger.

Forskeren forklarer at dersom hormonnivåene til menn varierer, er dette i større grad knyttet til hvordan de har det i livet generelt. Det kan blant annet bli påvirket av mat, stress og trening.

– Ulike forhold kan påvirke kjønns-hormonene. Disse hormonsvingningene gjelder både for kvinner og menn.

ler uheldige, avhengig av hvor de er i syklusen. Hvis man ender opp med å måtte ha eksamen under menses, er jo det kjipt.

Dette tror hun kan virke inn på eksamensresultatet.

– Jeg har snakket med flere folk som har blitt påvirket av dette. For eksempel hvis man våkner opp med skikkelige magekramper.

Hun legger til at det viktigste er å vise forståelse for de som kjenner på menstruasjonsplager.

– Hvis noen sliter veldig mye, så bør det legges til rette for. På samme måte som man legger til rette for dem med ADHD eller dysleksi.

Jordhøy har flere alternativer til eksamen, som hun tror kan være gunstige for dem med store påkjenninger rundt menstruasjon.

– Flerdagers eksamen er jo egentlig en ganske god løsning. Da er man ikke

helt avhengig av å være på topp den ene dagen. En annen løsning er å ha vurderinger i løpet av et semester som også teller inn på karakteren, sier studenten.

Idretten tar hensyn

Madelen Dahlstrøm (20) stemmer i. Hun synes også det bør finnes andre alternativer til eksamen for kvinnene som er mest plaget. Hun studerer psykologi på UiO, og driver i tillegg med fotball på toppidrettsnivå. Dahlstrøm sier at kvinnefotballen prøver å ta hensyn til at jenter oppfører seg forskjellig ut ifra hvor de er i syklusen.

– Dette er også viktig når det kommer til andre ting, som skole og jobb.

Dahlstrøm synes det er vanskelig å svare på om kvinner og menn burde ha ulik tilrettelegging på eksamen, og tror mange ville sett på det som forskjellsbehandling. Hun synes likevel det burde finnes andre løsninger.

– Man kan for eksempel prate med legen og få gyldig fravær på eksamen. En annen løsning er å ha hjemmeeksamen over flere dager.

Dahlstrøm foreslår også å ta eksamen på en oppsamlingsdag, sammen med dem som har vært syke eller av andre grunner ikke kan møte opp.

Be om hjelp

Natvik er enig i at eksamen kan komme uheldig ut for kvinner som sliter med menstruasjonsplager og andre sykkelrelaterte symptomer. Likevel tror hun ikke løsningen er forskjellige regler for kvinner og menn.

– Jeg tror det er en bedre strategi for samfunnet å gi hjelp til kvinnene som blir preget av syklusen, enn en felles tilrettelegging for alle kvinner. De aller fleste klarer eksamen fint.

Dersom eksamen kommer på et dårlig tidspunkt i syklusen, anbefaler forskeren at man i denne perioden har ekstra selvsorg og raushet, prioriterer søvn og starter tidlig med lesingen.

– Men om dette blir for vanskelig, så oppfordrer jeg til å kontakte fastlegen. Det er hjelp å få dersom symptomene går utover livskvalitet og funksjonsevne. I noen tilfeller kan det være aktuelt å skrive ut legeerklæring for å få tilrettelagte eksamensordninger.

Natvik sier at hormonell prevensjon i form av hormonell prevensjon kan være løsningen for noen. For kvinner med menstruasjonsmerter kan p-piller hjelpe. Da kan de få sjeldnere blødninger og mindre vondt. For kvinner med PMS er det også noen typer p-piller som har vist seg effektive, forklarer hun.

– Men hormonelle prevensjonsmidler kan vel også for noen gi negative bivirkninger?

– Hormonell prevensjon kan være én av løsningene, men dersom man ikke kan ta hormoner finnes det også andre alternativer. Her må man prøve seg frem for hver kvinne individuelt, sier forskeren og legger til:

– Gå og be om hjelp, det er hjelp å få!

universitas@universitas.no

URETTFERDIG: Madelen Dahlstrøm (20) tror mange vil se på ulik tilrettelegging på eksamen som forskjellsbehandling.

LØSNINGSORIENTERT: Julianne Jordhøy (22) foreslår flerdagers eksamen for dem som blir plaget av syklusen under skoleeksamen.

PREGET: Andrea Røvik Grimnes (25) blir sterkt plaget av syklusen.

UTVEKSLINGSSTUDENTER PÅ VESTBREDDEN:

– Medstudenter frykter

DEMONSTRERER: Fellesskapsfølelsen ovenfor Gaza gjør det vanskelig for palestinere på Vestbredden å leve som normalt.

Faktaboks

- + Vestbredden utgjør størsteparten av det palestinske selvstyreområdet. Det grenser til Israel i nord, sør og vest, og Jordan i øst.
- + De israelske bosetningene er områder hvor israelere har etablert seg på okkupert land. Bosetningene i stadig større grad adskilt fra de palestinske selvstyreområdene med egne veinett, murer og gjerder.
- + FN har gjentatte ganger fordømt de israelske bosetningene og erklært de i strid med folkeretten.
- + Ifølge FN var det 279 slike bosetninger på Vestbredden og i Øst-Jerusalem i 2022, med til sammen over 700.000 innbyggere.

Europeiske utvekslingsstudenter i Palestina fikk et brått møte med den nye hverdagen da de flyttet til Vestbredden i starten av skoleåret. – Etter få dager var vi vant til å få våpen rettet mot ansiktet.

Israel og Palestina

Tekst Emil Hide Næss
Foto Privat

«Jean» har bodd på Vestbredden i litt over to måneder. På den tiden har han lært kodene. Han går sjeldent ut sent på kvelden, og han er forsiktig når han reiser mellom byer. Særlig hvis han har med seg palestinske venner.

– Her opplever jeg hvordan medstudenter frykter for livet når vi passerer bosetninger. Da kjenner det mer virkelig enn om man ser nyheter fra Europa.

Jean er ikke hans virkelige navn. Av hensyn til sikkerhet har personene som er intervjuet i denne saken blitt gitt andre navn.

Ifølge FN har vold begått av israelske bosettere mot palestinere

på Vestbredden mer enn doblet seg etter krigen mellom Israel og Hamas startet 7. oktober. Den 19. november er antallet skadde 2805. Blant dem er 355 barn. I tillegg melder Amnesty International at raidene fra det israelske militæret (IDF) har blitt hyppigere og mer brutale.

Knuste drømmer

Jean er en fransk student i starten av 20-årene. I september dro han på utveksling til Al-Quds-universitetet i Abu-Dis. Byen ligger som en forstad til Jerusalem, men er separert fra metropolen med en stor mur og høye gjerder. Han forteller at situasjonen for folk som bor her er preget av uforutsigbarhet og omfattende undertrykking.

– Vi snakker om drømmene unge mennesker har. Så påpeker

vennene mine at de ikke har noen reell mulighet til å leve ut disse drømmene.

Jean har vært interessert i folket og konflikten i Palestina i mange år. I vår skrev han bacheloroppgaven sin om fredsbygging i de israelske bosetningene.

Skudd i begravelser

Da Jean flyttet til Abu-Dis ble han kjent med «Leon» og «Jonas», to tyske studenter som også er på utveksling. Når Universitas tar kontakt, har de to tyskerne evakuert til Amman i Jordan. Også de tyske

hver natt, med tåregass og skuddsalver til langt ut på morgenen, sier Leon på video til Universitas. Han understreker at det vanskeligste er å se hvordan de palestinske vennene blir påvirket.

– Mange av dem har venner og familie som enten bor i Gaza, eller som blir torturert i israelske fengsler, hevder han.

Amnesty rapporterte nylig om brutale tilfeller av tortur av palestinske fanger. I rapporten skriver de at mange palestinere er arrestert på ubestemt tid og uten tiltale, i såkalt *administrativ arrest*.

Det var raid i nabolaget vårt hver natt, med tåregass og skuddsalver til langt ut på morgenen

«Leon», utvekslingsstudent på Vestbredden

studentene beskriver en brå start på oppholdet på Vestbredden.

– Den første tiden fikk jeg ikke sove. Det var en periode hvor IDF gjennomførte raid i nabolaget vårt

Leon og Jonas bodde i byen Ramallah, 24 kilometer nord for campus i Abu-Dis. Byen er hovedsetet for de palestinske selvstyremyndighetene. Blant israelere er

Skifter for livet

det kun militæret som har adgang.

Jonas forteller at Ramallah oppleves tryggere enn Abu-Dis. Han sier at innbyggerne i Abu-Dis konstant kjenner på nærværet til bosetterne.

– Vi gikk sammen med et begravelsesfølge som tok farvel med en 15 år gammel gutt. Ved en kontrollpost ble det skutt i været fra bosetningene for å skremme oss, forteller han.

Kontrollpostene Jonas beskriver er steder hvor man kan passere grensene mellom ulike palestinske landsbyer og bosetningene. Universitas har fått tilsendt video av hendelsen.

Laserpekere og galgenhumor

Jean sier at få unge palestinere i Abu-Dis har flyttet hjemmefra, og

Jeg har begynt å hate ordet fred

«Leon», utvekslingsstudent på Vestbredden

derfor gjerne drar ut med bil når venner skal samles.

– De parkerer ofte på utkikkspunkter i utkanten av landsbyen for å se solnedgangen. Da hender det at de får lasersikter pekt på seg fra bosetningene. Man vet ikke da om det er en laserpeker eller et våpensikte, sier han

Selv disse få avbrekkene fra den alvorstunge hverdagen blir forsøkt ødelagt av bosetterne, mener Jean. Likevel peker han på en ting som palestinere fortsatt holder fast ved.

– De bruker humor som en slags forsvarsmekanisme. Den er skarp og vittig, men ofte veldig dystopisk.

Han forteller at de unge palestinere selv har kjøpt seg laserpekere for å besvare lys-ilden fra bosetterne.

– De står der, gjerne fem stykker på taket av en bil og lyser tilbake. Det høres skummelt ut, men de ler og klarer på den måten å holde moralen oppe, sier han.

Jean legger til at den mørke humoren også kommer frem i studiehverdagen.

– Når forelesningene starter blir vi bedt om å fortelle hvilken grad vi tar. Palestinere som studerer menneskerettigheter svarer at de studerer fiksjon, sier han.

Slow violence

Jonas mener at det viktigste han har lært av utvekslingsoppholdet er hvordan okkupasjonen påvirker alle deler av tilværelsen.

– Kontrollpostene gjorde at jeg måtte bruke opptil fire timer på transport om dagen for å dra til og

fra universitetet.

Han forklarer at uforutsigbarheten spiller en stor rolle. Plutselig kan postene stenge uten forvarsel, og da kan du ikke lenger gjennomføre planene dine. Jean legger til at okkupasjonen også påvirker forholdet palestinere har til sine egne nabolag.

– Bosetningene ligger som regel på høyder i landskapet. Huserne er satt opp langs grensene mot landsbyene. På den måten fungerer de som vaktårn i et fengsel.

Jean forteller om landsbyen al-Eizariya. Den ligger tett på den israelske bosetningen Ma'ale Adumim. Han forteller at det flyter søppel og kloakk rundt i gatene i den palestinske landsbyen.

– Først tenker man at de som bor der forsømmer stedet. Så får man vite at det er fordi Israel nekter å godkjenne byggingstillatelser for rensaneanlegg og søppelfyllinger. Kloakken renner ned fra bosetningen og ødelegger jordbruket til bondene.

I juli skrev nyhetsbyrået AP at Israel destruerer anleggsbebyggelse som er satt opp uten tillatelse fra israelske myndigheter. Ifølge AP sier det israelske organet COGAT at 95 prosent av søknader om utbygging blir avslått.

Fred og frigjøring

Jean forteller at han har fått et nytt syn på konflikten mellom Israel og Palestina etter at han flyttet til Vestbredden.

– Jeg har begynt å hate ordet fred, sier han.

Han opplever at folk i Europa ønsker å oppnå fred i Palestina, men at de ikke tar innover seg hva det betyr.

– De sier at vi må få slutt på krigen, men forholdene på Vestbredden illustrerer at krig og fred ikke er direkte motsetninger. Hvis man ønsker at tilstanden i Gaza skal returnere til hvordan den var i september, til «før krigen», så var ikke det fred. Man må kjempe for frigjøring, konstaterer han.

Jonas legger til at protestene de ser fra byer rundt om i verden likevel har en betydning for palestinere de kjenner.

– De opplever at vestlige politikere mener at det ikke finnes noen grense for hva Israel kan gjøre. Når de da ser tusenvis av mennesker som protesterer vekkes det likevel et lite fremtidshåp.

universitas@universitas.no

OPP I RØYK: En palestinsk mann slukker flammene etter sammenstøt mellom palestinske demonstranter og IDF.

EKSPLOSIVT: Mens krigen herjer i Gaza, har konfliktnivået økt også på den okkuperte Vestbredden.

DEBATT

idé- og debattredaktør:
tora.vassnes@gmail.comTora Vassnes
901 98 567

KJØR DEBATT

Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Universitetets standpunkt

Trenger egentlig universiteter å ta politisk standpunkt i alle saker? Tasawwar Rachman stiller et stort spørsmål i The Brown Daily Herald denne uken. Universitetets oppgave er å tjene samfunnet, landet og verden. Da er det kanskje klokest å ikke ta en «side» i verdens mest betente konflikt. Universitetet er ikke en person, det er en institusjon, hvor tusenvis av mennesker med forskjellige meninger og erfaringer finnes. Universitetet skal være et hjem for kritikere, det skal ikke selv være en kritiker. Det å jobbe for å skape

en trygg plass hvor mennesker kan diskutere og lære, og bli gode på å snakke om komplekse problemer, er kjempeviktig. Da legger man et viktig fundament for å klare å forstå konfliktens kompleksitet, og kanskje skape mennesker med verktøy for å løse dem. Å ta en politisk side i konflikten vil kun være med på å forenkle den. Universitetet bør heller bruke mer ressurser på forskning på konflikten, og fortsette å håpe at man gjennom forståelse, kunnskap og dialog kan gjøre verden til et bedre sted.

Offentlige toaletters politikk

I følge sosiologen Erving Hoffmann, er det på det offentlige toalettet at vi viser baksiden (hehe) av vår sosiale oppførsel. Toalettets bakterier, lukter og lange køer senker våre forventninger til hverandre og verden. Der kan vi slappe av og legge vekk masken. På klubben forvandles jentendoen til et safe space hvor jenter deler sminketips, hører på hverandres tragiske kjærlighetshistorier og rådfører seg med fremmede. Alt dette mens man trækker rundt på toalettet og vasker hendene uten såpe. Men offentlige toaletter har også vært en viktig del av rettferdighets-

kampen, skriver Anouk Pardon i The Beaver, LSEs avis. Fordi de er kjønnssegregerte, har de blitt slagmark for kjønnsidentitetsdebatten. Kvinnetoalettet er fremdeles mindre og plassert lenger bort enn menns. I USA måtte afroamerikanere gå på egne toaletter frem til 1964. Måten du annonserer et toalettbesøk kan antyde din sosiale klasse, det ligger mye i nyansene: Skal du pudre nesen, gå på toalettet eller tisse? Pardon slår et slag for at vi skal anerkjenne toalettets viktige samfunnsrolle, som både demokratiserende og splittende, private, ekle og yndige offentlige rom.

Ukas tvitringer:

på vei til vors med åtte øl (0,33) i outland-pose @Knutingsen danby er på vei til filippinene for å spille inn en tiktok med bamsegutt

det er bra gutta ordner opp.

Mikkeliki @mikkelicki Den årlige sytingen om alkoholbruken på julebord forundrer meg... Ønsker folk virkelig å være sosiale med kollegaer på fritiden uten alkohol? Det høres forferdelig slitsomt ut...

og det er sykt vanskelig å finne tid til å hooke ellers

Halvor Harsem @Konghalvor Helt på blodekte, går det an å justere fronten på nettavisene slik at absolutt alle nyheter om realitykjendiser og megmeg-meg-fluencers totalt uinteressante samfunnsbidrag ikke preger nyhetsfeeden, så slipper jeg å minnes på at disse oppkonstruerte narsissistkarrierene eksisterer

jaa du kan bruke instagram som nyhetskanal så kan du følge hvem du vil.

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til

debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Piken med svovelstikkene

Om strømprisene stiger, må jeg gaffateipe vinduet og hakke tenner i år også.

Kulde

Tekst Vanja Krøvel

En kald måned i fjor vinter gikk jeg 184 kroner i minus etter husleie og strømrregning var betalt. Jeg prøvde absolutt alt for å få ned summen på prislappen, men strømrregningen spiste opp hele studentbudsjettet mitt. Jeg måtte grave fram restene av konfirmasjonspengene mine for å kjøpe mat.

Jeg sover i ullsokker og ullgenser. Stuen er fylt med stearinlys som kanskje gir varme til en kald kropp. Alle metoder, fremgangsmåter og kjerringråd brukes for å takle kulda. Alt som kan gjøres for å unngå å skru opp varmen hjemme.

«Det var så gresselig kaldt. Det snedde, og det begynte å bli mørke kvelden.»

Slik begynner H. C Andersens «Den lille piken med svovelstikkene». Slik begynner også hver vinterkveld hjemme hos meg.

Jeg innrømmer at det å sammenligne meg med piken med svovelstikkene er hakket dramatisk, men man føler seg ganske stakkarlig når man ikke har råd til å ha panelovnen på mer enn 17 grader.

I tre år levde jeg under lavinntektsgrensen på 212 200 kroner for enslige, ifølge SSB. Studenter er aldri med i beregningen på antall fattige her til lands, men per definisjon var jeg altså fattig.

Et år flyttet jeg hele bokhylla mi til vinduskarmen for å hindre snøstormen i å blåse inn i senga mi. I fjor måtte jeg gaffateipe vinduet for å beskytte meg for kalde gufs som snek seg inn gjennom treplankene. Et annet år brukte vi boblejakke på stua og kjøkkenet.

Det er nesten umulig å våkne om morgenen til et frostfylt soverom. Smyger jeg foten ut av dyna, risikerer jeg frostskafer og paralyse. Skal jeg ut av sengen må jeg trå varsomt for ikke å gli på det tynne islaget som har lagt seg over parketten. Nesehårene svir, kuldeeksemen er tilbake og jeg regner med at forkjølelsen ikke gir seg før i april.

Jeg er lei av å dra på treningssenteret for å dusje. Jeg er lei av å ha stygt hår fordi jeg ikke tør å sløse strøm på rettetang eller hårføner. Jeg er lei av krangler i kollektivet med en gang noen bruker vannkoker istedenfor gryte til te-laginga.

Et år flyttet jeg hele bokhylla mi til vinduskarmen for å hindre snøstormen fra å blåse inn i senga mi

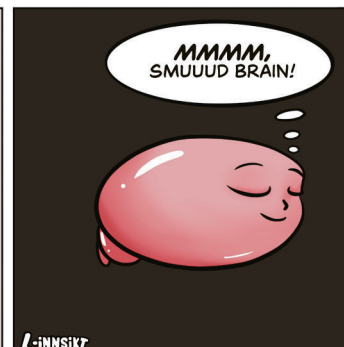
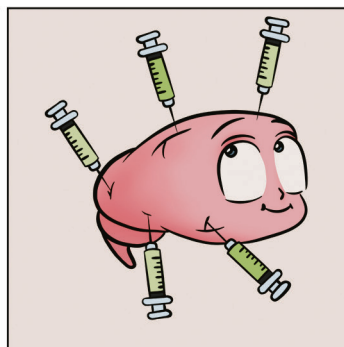
I år klatret jeg så vidt over fattigdomsgrensa, takket være tre deltidsjobber. Helg, kveld og sommerferie er ofret. Jeg har klart å bli ordentlig rik. Likevel er jeg redd for å ikke kunne betale strømrregningen.

At jeg kommer til å tjene godt når jeg er ferdigutdannet, hjelper lite når det er nå jeg sliter med å betale regningene.

Jeg ber på mine knær. Gud? O store regjering? Hvem enn som hører meg. Vær så snill. Jeg orker ikke enda en kald og rådyr vinter. La meg slippe å dra frem gaffateipen i år!

debatt@universitas.no

LEINNSIKT

Redaktørstyrte medier i krig

Palestina

Aleksander Snarheim, sentralstyremedlem i Natur og Ungdom, innlegget er skrevet som privatperson

Når jeg scroller på sosiale medier, kommer jeg ofte over innlegg der norske medier kritiseres for å ikke skrive nok om krigen. Andre skriver at de redaktørstyrte mediene ofte tar Israel sin side. Parallelt med krigen i Gaza ser det ut som om de redaktørstyrte mediene er i krig med sosiale medier. At vi alle forstår den store forskjellen på redaktørstyrte medier og sosiale medier er veldig viktig, hvis ikke risikerer vi at folk mister tillit til mediehusene.

Medienes problem når det gjelder informasjonsformidling, er at de ikke evner å forklare hvorfor

de dekker konflikten slik de gjør. Vi som følger med på krigen gjennom sosiale medier, får tilgang til nye hendelser og informasjon lenge før de store mediehusene rapporterer om det. Når man samtidig sjekker VG og alt de har skrevet om den siste timen er om Erling Braut Haaland, kan det se ut som om mediehusene ikke bryr seg.

En av grunnene til at det går treigt i de redaktørstyrte mediene, er at deres rapportering fra Gaza gjennomgår grundige verifiseringsprosesser. De kan ikke trykke noe uten å vite at det er

sant. Når man ser en grusom hendelse fra Gaza på Instagram-reels som de norske mediehusene ikke har skrevet om enda, er det ikke nødvendigvis fordi de har valgt en side. Det er fordi de må sjekke

rifisert, det er spredt flere videoer og bilder som er bevist at de ikke er fra Gaza. Kunnskap er makt og det florerer mye informasjon man rett og slett ikke kan stole på. Selv om jeg er en hardbarket Palesti-

vi har tatt. Kunnskap er makt, og det er ikke mangel på tall og informasjon som viser Israels iskalde krigføring mot Gaza. Jeg tror de eneste som taper på feilinformasjon i denne krigen er ofrene.

Vi må ha forståelse for at redaktørstyrte medier er nødt til å bruke tid på god verifisering. Vi må også anerkjenne verdien av dette. De redaktørstyrte mediene er også nødt til å bli bedre på å forklare hvorfor de velger å ikke trykke visse saker, og hvorfor det tar tid fra ting skjer til det skrives om. Jeg er overbevist om at hvis flere hadde fått kunnskap om prosessene bak nyhetsjournalistikken, ville det blitt enklere å stole på nyhetene.

debatt@universitas.no

De eneste som taper på feilinformasjon i denne krigen er ofrene

at det stemmer, hvor det skjedde, når det skjedde, av hvem og mot hvem. Den informasjonen er vi ikke garantert å få gjennom en Instagram-reel.

Mye av informasjonen som deles på sosiale medier er ikke ve-

na-venn og mener at Israel er en okkupasjonsmakt som har som mål å utsette palestinerne, mener jeg også at vi i den tiden vi lever i er nødt til å være kritiske til den informasjonen som blir spredd, selv om den er i favør det standpunktet

Ja til Wiktoria Polanska på Høyskolen Kristiania

Kanselleringskultur

Danby Choi, redaktør i Subjekt

I forrige uke ble jeg invitert til å være med i en panelsamtale på Høyskolen Kristiania. Temaet var kanselleringskultur og woke. Skolen fant det naturlig å invitere meg, fordi jeg som sjefredaktør i Subjekt har satt tematikken på dagsorden i flere år, og fordi jeg i høst er aktuell med boken «Kanseller meg hvis du kan».

Dette vekket reaksjoner. «Nei til Danby Choi på Høyskolen Kristiania», skrev Wiktoria Polanska i Universitas. Hun mener jeg burde vært kansellert fra panelsamtalen etter at jeg var med i en Tiktok-video med en tidligere

overgrepdomt. I videoen, som forsøksvis skulle være morsom, omtaler jeg den tidligere straffedomte som kansellert.

Min deltagelse i videoen var useriøs og lite gjennomtenkt, og det har jeg beklaget. Som sjefredaktør må jeg være bevisst på hva jeg deltar i. Det kan jeg bli bedre på.

Polanska mener hendelsen, og at jeg generelt er «anti-woke» og mot kanselleringskultur, bør være nok til å få meg kansellert. Der er jeg uenig.

HK-studenten og jeg er grunnleggende uenige om hvordan vi

skal håndtere folk vi er uenige med. Jeg mener både studiesteder og offentligheten skal være rom hvor de beste argumenter vinner frem, og da må vi høre dem

En av tre kunstnere tør ikke behandle temaer som religion i frykt for å støte noen, kommer det frem i Fritt ords rapport fra 2014. Ikke minst holder halvparten av lan-

HK-studenten og jeg er grunnleggende uenige om hvordan vi skal håndtere folk vi er uenige med

– også fra dem vi er uenige med. Dessverre gjør woke-ister dette vanskelig.

Forskere er redde for å krenke andre, kommer det frem i Institutt for samfunnsforskning rapport.

dets unge munn, fordi de mener samfunnet har blitt for politisk korrekt.

Komikere, journalister, forskere og kunstnere kan kanskje fremstå som drittsekker når de koder

med andre kulturer, religioner, avslører ubehagelige sannheter og fremstår blasfemiske. Med woke-brillene på skal man helst ikke såre andres følelser, identitet eller kultur. Men vi må ikke bli humørløse, intolerante og autoritære. Komikere, journalister, forskere og kunstnere skal provosere, støte og sprengre grenser.

For egen del hadde det vært behagelig å kansellere Wiktoria Polanska fra offentligheten. Men vi må tåle og tolerere hverandres uenighet. Derfor vil jeg slå et slag for Wiktoria Polanska på Høyskolen Kristiania. Og jeg møter gjerne Polanska til en ny panelsamtale om temaet.

debatt@universitas.no

Øyeblikket

av Matilde Sunde Solvik

«TO THE SALON»: Du som gjør deg klar for julebordsesongen.

Ukas sitat:

– Varslet «total makeover» og reiste store debatter i sektoren

Khrono nominerer Ola Borten Moe til Årets navn i Akademia. Hæ?

Studentmiljø til 199

Norske studenter er ensomme. Utelivsaktør vil tilby «klubbhus» som arena for fellesskap og kreativ utfoldelse. Blant studentene er responsen blandet.

Uteliv

tekst Frida Anine Hagen og Aurora Djupvik Archer
foto Sigrid Ewing

– Jeg fant faktisk ikke fram i stad, selv om jeg har vært her før, innrømmer Egon Svenøy (24).

– Det er ikke så mye som røper at dette er et sted når man går forbi, legger Sindre Øien (25) til.

Midt i Storgata har nemlig utelivsgiganten We Come In Peace valgt å plassere sitt nyeste tilskudd – Dead Poets. Etter å ha pusset opp i flere år står lokalene klare for å ta imot studenter og unge voksne. Ruvende står bygningen mellom matbutikker og kebabsjapper i gata, som trolig er byens minst trivelige på dagtid, men som våkner til liv fra fredag ettermiddag og helt til lørdag kveld glir over til søndag morgen. Fra bakkeplan ser det hovedsakelig ut som en butikk som selger t-skjorter og notatbøker.

I fjor skrev Universitas om eiergruppens planer om det som skulle bli «Norges største kollektiv». – Vi skal lage et fellesskap og en klubb som kan fylles med innhold som målgruppen selv skaper, sa Rudolf Reim, selskapets styreformann, den gang.

Prosjektet med studentboligene ble senere valgt vekk til fordel for serveringsstedene.

Kultur, ikke kult

Universitas er på besøk for å sjekke ut omgivelsene en torsdag kveld. Rundt et shuffleboard har kompisgjengen Egon Svenøy (24), Sindre Øien (25) og Thomas Arinesalingam (24) samlet seg. Svenøy og Øien studerer kunst og formidling ved Oslomet, mens Arinesalingam jobber som utvikler. Heldigvis fant de fram til slutt, for nå kan de skryte på seg førsteplassen på kveldens musikkquiz. Premien – klubbmedlemskap på alle mann.

Siden åpningen i september har de som ikke har blitt skremt vekk av skiltet, hvor det står «Members only», kunnet delta på fester og arrangementer uten forpliktelser. Men ved forrige månedsskifte var prøvetiden over.

Vil de ha mer av dette fremover må de nå søke om et medlemskap via den kryptiske nettsiden, som hele veien beroliger sine besøkende om at det er kultur, ikke en kult.

– Det er litt mystisk, og det skal være litt mystisk, bekrefter Isabella Wanselius, daglig leder i Dead Poets.

Skal vi tro Wanselius er det ikke riktig få som gjennomfører stegene og binder seg til klubbhuset. Hun opplyser at de allerede har fått inn 220 søknader og har 60 betalende medlemmer per nå.

– Vi satset på at folk skulle oppsøke oss

på egen hånd, og det har fungert.

Wanselius trekker også frem en utbredt ensomhet blant norske studenter.

– Mange undersøkelser viser at unge i Norge er veldig ensomme. Det er mange tomrom som må fylles. Vi er ikke løsningen på alt, men om vi klarer å tilby en liten del av det så er vi veldig fornøyde, sier Wanselius.

For å bøte på problemet tilbyr huset en

Det skal være litt mystisk

Isabella Wanselius, daglig leder i Dead Poets

rekke studentdrevne klubber med tema i alt fra naturvin til afrobeats. De mest initiativrike kan starte en egen klubb. Til klubbene trenger man kun å komme på et navn, skrive et par beskrivende setninger og få med seg fire venner på laget.

Til tross for slående likhet med klassiske studentforeninger, er ledelsen hos Dead

Poets tydelige på at de ikke konkurrerer. Tvert imot ser de et rom for samarbeid.

– Vi har kontakt med mange linjeforeninger og studentforeninger allerede. Handelshøyskolen BI har allerede hatt et arrangement her, og Kristiania har hatt to.

Svarer på et behov

Tilbake en fredag formiddag har torsdagens dunkle belysning og RnB blitt byttet ut med nytrukket kaffe og en svak Emilie Nicolas på høyttalerne.

Blant vintage skinnstoler og persiske tepper, sitter studentene Ylva Finstad Aasjord (26) og Victoria Østlund (26) rundt et signalgrønt bord. De har ikke latt seg skremme av et eksklusivt *image*.

– Jeg meldte meg inn i går, forteller Aasjord.

Sammen dro de på en kunstkveld før stedet offisielt var åpent. Barndomsvenninnene studerer henholdsvis Human Resources ved Kristiania og sykepleie ved Lovisenberg diakonale høyskole. Når de vil møtes for å lese, men ikke vil dra helt til den andres studiested, ender det ofte med å møtes på midten.

– Jeg har jo ikke lyst til å sitte på bibliote-

STUDIESTEDET: Venninnene Ylva Finstad Aasjord (26) og Victoria Østlund (26) tror Oslo-studenter er mer tilbakeholdne i foreningslivet enn i andre store studiebyer i landet.

Kroner i måneden?

LETT ANDREPLASS: Mia Urie (25) og Kristina Wahl (27) håper flere strømmer til Dead Poets så det blir mer konkurranse på musikkquizen.

QUIZPREMIE: Kompisgjengen er klare for å bli stamgjester på Dead Poets nå som de har vunnet medlemskap.

ket på skolen din, avslører Østlund.

– Der føler man seg jo veldig som en fremmed, mens her får begge en tilhørighet og en veldig naturlig plass å møtes, Aasjord.

– Da kan vi møtes et sted hvor det er litt nøytral grunn, sier de, nesten i kor.

Mangel på tilhørighet til studiestedene og mangel på initiativ til fellesskap noe de ser som betegnende for hovedstadens, kanskje fraværende, studentliv. De er begge enige i at Oslo har god bruk for et konsept som Dead Poets.

– Andre steder er det mer vanlig at man melder seg inn i ting, og det føler jeg egentlig ikke jeg opplever her, forteller Aasjord.

Aasjord forsikrer om en god velkomst under fadderuka på Kristiania, men samtidig at oppmøtet på stipendpils er labert når selv tre HR-klasser slår seg sammen.

– Jeg tror det er mange som opplever at hvis de har bodd her litt, så har de et nettverk fra før. Jeg har heller ikke vært

avhengig av at studiet har lagt til rette for at jeg kan ha et sosialt liv. Da blir det mangel på initiativ, sier hun.

Litt «VIP»

Til og med i markedsføringen har Dead Poets benyttet seg av utradisjonelle metoder. Skarpsynte i byen har kunnet oppdage skjulte QR-koder gjemt mellom melkekartonger og frokostblanding-esker.

Guttegjengen fra musikkquizen har inntatt en noe skeptisk holdning, men ser både fordeler og ulemper ved hvordan aktøren har innrettet seg.

– Det virker som at det er et image de går for, at «de som vet de vet», men det er ikke sånn man tjener penger, sier Arinesalingam.

– Det er veldig anonymt, så det gjør det kanskje litt vanskeligere

for folk å oppdage. Men samtidig er det kanskje lettere å komme i prat med folk når man først er her, sier Øien.

Guttene er enige i at et medlemskap kan skremme vekk noen av studentene som ønsker å benytte seg av tilbudet.

– Det kan kanskje holde folk unna, at det blir enda en ekstra utgift i måneden i tillegg til abonnement på strømnetjenester og treningssenter, grubler Øien.

Arinesalingam legger til at han har anbefalt stedet til venner, men ikke helt uten videre:

– Jeg har liksom ikke lyst til å selge til dem, eller overtale dem til å skaffe seg et medlemskap.

De er ikke alene i sin skepsis.

– En søknad, hallo? utbryter Mia Urie (25).

Sammen med venninnen Kristina Wahl (27) har hun deltatt på flere arrangementer. De hørte om stedet gjennom en kompis av Wahl, som var DJ på åpningsfesten. Denne kvelden har de tatt

andreplassen i musikkquizen.

– Det er sikkert for at det skal være litt «VIP», svarer Wahl. Hun er selv medlem og har tatt med Urie som sin +1, som hvert medlem har mulighet til å ta med seg gratis.

Daglig leder Wanselius kan imidlertid berolige jentene med at det skal være vanskelig å få avslag på søknaden. Hun opplyser om at alle som har søkt så langt, har fått lov til å bli medlem.

– Det er ikke for å filtrere noen ut, men for å lage et bedre tilbud, forklarer hun.

I skjemaene svarer potensielle medlemmer på hva de er interesserte i å oppsøke på Dead Poets og hva de selv ønsker

å bidra med. Informasjonen fra søknadsskjemaene brukes hovedsakelig til å spise tilbudene mot de som blir medlemmer.

– Det er jo litt som et «secret society», grubler Wahl.

Åpen for nytt nettverk

Klubbhuset er fortsatt i etableringsfasen og hvem som utgjør medlemsmassen og hvor stor den blir, vil tiden vise. I et rolig lokale mimrer venninnene Østlund og Aasjord tilbake til det de allerede har deltatt på av arrangementer.

– Jeg husker det var noen på et av kunstarrangementene som hadde hørt om det gjennom de QR-kodene. Da er det ikke verst å faktisk dra på det, sier Østlund.

– Det er jo et eget menneske som gjør det, og sånne mennesker vil man jo bli kjent med, nikker Aasjord med.

På tross av noe aktivitet knyttet til studiestedene utelukker ikke Aasjord og Østlund at Dead Poets kan bli en viktig arena for dem fremover.

– Selv om man har et nettverk fra før, betyr det ikke at man ikke setter pris på nye sosiale miljøer, fastslår Aasjord.

Mange som studerer i Oslo føler at de mangler tilhørighet til studiestedene

Ylva Finstad Aasjord (26), student på Kristiania

ANMELDELSER

anmelderredaktør: **Mathias Basma Moen**
mathiasmoen@live.no 412 56 125

KLASSIKERE, UTFORDRERE OG TAPERE:

Universitas' guide

Testens vinner:

«Idealet»: Jacobsen Golden Naked Christmas Ale 7,5%

Testens taper:

«O jul med din vrede»: Ringnes LITE jul 4,3%

Testens bælmær:

«Klassiker'n»: Ringnes Juleøl 4,6%

Testens overraskelse:

«Nissen går på høykant»: Nissedram akevitt 41,8 %

Testens høyeste julefaktor:

«Kos, ikke chug»: Tannjul, Sagene bryggeri 8%

I butikkene (og polets) hav av muligheter og lokkende etiketter finner du juleølets gleder og sorger. I denne guiden får du hjelp til å finne din perfekte juleøl!

Tekst Aurora Stray-Pedersen og Jon Heli

Redaksjonen har haltet seg gjennom hele 29 ulike juleøl, to cidere, to akevitter og én gin. En salig blanding av nellik, anis og kaffe på det beste. Soyasaus, løssnus-vann og smakløst på det verste.

Men her er det noe for alle og enhver: Ciderdrikere, spritelskere og avholdsfolk/sjåførere. Så ikke fortil, kjære studenter, for nå setter jula og promillen inn.

Ølet vurderes på utseende, smak og ikke minst: julefaktor. Vi ønsker krydder, aroma og tyngde som går pent med bestemors feite juleribbe. Plusspoeng for høy alkoholprosent som får deg gjennom en stressende førjulstid.

Faktum er at meningene om den perfekte juleølen er sterkt polariserende, både i redaksjonen og samfunnet for øvrig. Derfor ser vi et språk av varianter.

Ringnes LITE JUL – 4,3%

Dette smakte rett ut fælt, og boksen likner en stygg amerikansk julegenser. En kombinasjon av utvannet øl og kunstig julekrydder er ingen vinner: Det smaker som om noen har putta løssnus i ølen. Det ser sånn ut også.

Med denne ølen kan du ønske hatefulle svigers en riktig LITE god jul.

F

Dahls Julebrygg – 4,6%

Treffer midt på juletreeet. En litt smakløs øl, men kan enkelt chugges. Den gir en søt, kunstig ettersmak som minner om Fun Light. Flere i redaksjonen fikk assosiasjoner til en inne-stengt, varm bil. Uansett, med denne ølen kan du drikke deg dritings med muttern og fattern. Plusspoeng for det.

Boksen ønsker gledelig jul, men leverer nokså middelmådig juleopplevelse.

C

Ringnes Julebøkk – 9%

Denne tyktflytende ølen smaker og lukter som en spritett soyasaus. En heftig opplevelse, rett og slett, og sterkt polariserende. Ølnerdene ga tommel opp, ciderdrikkere bannet stygt. Alle var derimot enige om at du ikke kjøper en six-pack av denne varianten. Én er mer enn nok.

For spesielt interesserte, og vil mest sannsynlig ødelegge smaksløkene før juleribba.

E

Frydenlund juleøl – 4,6%

Ser ut som en ekte juleklassiker, men ølen er tam og lover mer enn den gir. Redaksjonen forventet en eksplosjon av julens aromaer, men ble skuffet av en fortennet øl med kunstig julesmak. En helt grei øl, men en skuffende juleøl.

En øl for deg som ikke har lyst på juleøl.

D

Aass juleøl – 4,7%

Lukta er frisk og beskjedne, og minner om vått løv på senhøsten. Den er nesten på topp, men mangler litt fylde. En krydret bitterhet og en klassisk innpakning trekker opp på julefaktoren.

Som juleøl skal være.

B

Fredrikstad juleøl – 4,7%

Pen etikett og ukontroversiell smak. Legger seg pent på et sted mellom lys og mørk juleøl. Med sin milde smak er det hverken farris eller sirup. Kan trygt medbringes til kresne øldrikkere.

Det er en chillern juleøl. Plankebyen leverer.

B+

e til årets juleøl

Ringnes Juleøl – 4,6%

En skikkelig klassiker, både på utseende og smak. Det tjukke skummet på toppen smører strupen, før et lite hint av forfriskende edelgran gir deg lyst til å synge «Glade jul». Et trygt, men lite spennende valg.

Generisk, god juleøl som kan drikkes i mengder.

B+

Somersby Christmas Cider – 4,5%

Se det for deg: Du tabber deg ut ved gløgg-standen, og heller med et uhell to never rosiner i gløggen. I tillegg topper du den med litt eplecidereddik og Villa Farris. Slik smaker denne. Utrolig nok er det ikke helt gærent!

Hele karakterskalaen dekkes i avstemningen, men vi hedrer ciderdrikkere og gir tommel opp.

B-

Arvesølvet Juleakevitt – 40%

Denne lettdrikkelige akevitten kom i en herlig pappeske med et ganske lite woke motiv. Kone-kidnapping og vismenn fra Jesu tid pryder forsida. Spriten slår deg ikke i trynet, men er en glede for umodne akevittdrikkere. Etterlater en beskjeden ettersmak av lakris.

Dette er ciderdrikkernes akevitt, ikke bestefars!

B

Jacobsen Golden Naked Christmas Ale – 7,5%

Om det eksisterer et platonisk ideal for juleøl, så har vi det her. Denne juleølen inviterer på en myk og deilig reise til julestjernen. Høy alkoholprosent er også et pluss, og denne kan lett bli farlig. Plutselig går du en ekstra runde rundt juletreet.

Selv om du kan gi den til far til jul, vil du aller mest drikke denne selv.

**Heidundranes
A(hhhh)**

Sagene Sterk Jul – 6,5%

Det minimalistiske brunoransje designet skriker ikke akkurat jul. Lukten av banan minner derimot om norske juletradisjoner som import av tropiske og subtropiske frukter. Smaker brent karamell, og ettersmaken er noe udefinert, men gir en god munnfølelse.

Den har mye kropp og smak, men flasken burde i det minste vært rød.

B

Kong Vinter E.C. Dahl – 7%

Dette er den norske juleøl-versjonen av «happy holidays». En øl for dem som støtes av snikkristenifiseringer når alle forbruksvarer får juleetiketter. Hverken design eller smak scorer høyt på julefaktoren, som trekker ned på karakteren. Men smaken av mild karamell og pepper var ikke så aller verst.

Design minner om Paradise Hotel-grafikk, men fungerer kanskje på after-ski.

D

Tuborg juleøl – 4,5%

Ølen er lite kontroversiell, men få i redaksjonen ser på dette som en juleøl. Den kan lett drikkes året rundt, og skuffer derfor på julefaktor. Men om du er fan av Tuborg, gjør ølets mørke farge og juledesign at du kommer deg unna med et skrik.

Helt middelmådig, skuffer på julesmaken.

C

Nordlands juleøl – 4,5%

Før vi rakk å smake, ble etiketten kraftig kritisert. Den prøver for hardt, og resultatet er et lite appetittvekkende, tacky og nasjonalistisk uttrykk. Smaken var enkel og ærlig, og går lett ned. Men dette er ingen juleøl, som trekker karakteren langt ned.

Ølen passer bedre uåpnet i Tesla-koppholderen enn i julestrømpa.

D

Lillebjørn juleøl – 4,6%

Man må ikke la seg forføre av flaskens fine former, som ser mer ut som champagne, for dette var tamt. Den er vakker på utsiden, men ganske tom på innsiden. Men om det er din type, er dette juleølen for deg.

Dette er en «jule»-Farris toppet med alkohol.

D**Ringnes juleøl sterk – 6,3%**

Denne juleølen kan oppsummeres slik: De fleste ønsker seg en hvit jul, men her får du litt bitter slaps. På en annen side snør det hvertfall. Smaken er utrolig lite minneverdig, men ikke dårlig. Plusspoeng for pent design.

**Meh,
klar C****Tannjul, Sagene bryggeri – 8%**

Denne klimakompenserte (hva nå enn det betyr) juleølen leverer særdeles bra. Boksdesignet er søtt og familievennlig, akkurat slik vi liker det. Smaker som mørk kaffe med et hint av lakris, og gir en følelse av ekte juleøl som skjærer rett gjennom ribbefettet. Denne skal koooses med, ikke chugges.

A**Grevens julecider – 4,7%**

Denne drikkevaren minner ikke om jul, men heller en barnebursdag. Urovekkende lik en Villa Farris. Vi leser av 4,7 prosent alkohol, men lurer på hvor det har gjemt seg. Den er i tillegg alt for søt.

D+

Ikke ha denne hjemme, familiens 14-åring kommer å stjele den.

Hansa julebrygg – 4,7%

Ved første sniff kjenner man en eim av appelsin og nellik, og forventer skikkelige saker. Men smaken er sånn akkurat passe, og har ikke mye personlighet. En tynn, men helt grei suppe.

Det er et trygt valg som treffer midt på juletreet.

C**Dahls juleøl – 6%**

Væsken flyter lett i koppen, og vi plukker opp små hint av banan og gjær. Vi skulle bare hatt enda mer, for utvannet juleøl er langt fra mål. Litt som når man skal løpe hekk, men velter alle på vei til målstreken.

Stor ambisjon, men skal ha for forsøket.

D**CB juleøl – 4,7%**

Dette er juleøl for minimalisten som pynter juletreet med bare sølv. Den har lite smak og lukter ingenting. Skiller seg ikke ut, verken i positiv eller negativ forstand.

Dette er juleølen du skulle ønske du var på VGS, uten karakter og mobbefri.

C**Hansa juleøl – 4,7%**

Dette er juleølets «girl next door», som glir lett ned, men er lite minneverdig. «The girl next door» har blitt til piken med svovelstikkene, og vær så snill og slipp henne inn. Det er høy bælmefaktor, og en svigermors drømmeøl, men lite ellers.

Fuck, not marry. Definitely not kill.

B+**Aass uten – 0%**

Perfekt for deg som vil ta det piano. Har mye smak, selv uten alkohol, så pluss for dette.

C**Sagene rød jul – 4,7%**

Enda en generisk, god juleøl. Ikke mye å ta den på her, og den når høyt opp på julefaktoren. Noe manglet for toppkarakter, men vanskelig å peke fingeren på noe bestemt.

Pen og ren til jul.

B

Aass lite juleøl – 4,5%

Her ser vi at Norges eldste bryggeri hadde en like dårlig konseptutviklingssession som Ringnes. Man burde ikke lage lite-versjoner av juleøl, dette er ikke tida for slanking. Her snakker vi gran og gras og vann med litt metallsmak. Men det går faktisk ned!

Den smaker billig, og det er den.

C

Aass juleøl – 6,5%

Dette er lett og balansert, toppet med digg rødbrunt skum. Dette er som julestjerna i toppen. Samtidig får du alkoholen som trengs for å takle den rasistiske onkelen som bestemor må invitere.

Flasken gir et eksklusivt preg.

A

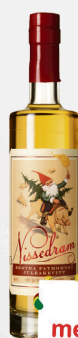

Munkholm alkoholfritt juleøl – 0%

Smaker cornflakes, ellers helt grei. Men det må kunne være mulig å lage mer spennende alkoholfritt øl enn dette.

Step it up, Munkholm.

D

Nissedram akevitt – 41,8%

Dette er bestemors favoritt. Du burde ta det rolig med denne, for nissen går på høykant om gjestene er tørste. Umiddelbart utfordrende, og du føler deg ganske steril i ganen i flere minutter etterpå. Akkurat som juleakevitt skal være.

En pen flaske og en god opplevelse (om man kjører nenfor fartsreglene)

B+
med et hikk

Borg juleøl – 4,7%

«Gleden av å være tørst» er bryggeriets slagord, men her merkes verken glede eller entusiasme. Scorer lavt på lukt og smak, og minner mer om et glass vann som noen har stumpet siggen i.

Denne kan du fint droppe på julaften.

E

Bryggerimesterens Aass Juleøl – 4,7%

Bryggerimesteren liker ølen sin thicc. Ølen blir beskrevet som det beste og det verste med jula. Høy julefaktor, men litt metallisk ettersmak.

Lever ikke helt opp til tittelen.

B-

Aass juleøl – 9%

Dette er den litt mer voksne utgaven av sin lillebror på 6%. Maskerer på mesterlig vis den høye alkoholprosenten. Lite mer trengs å si: – Okeyyyy. Skål!

Rund i smaken. Måtte dette bringe død over rasistiske onkler i hjembygda.

B+

Dahls juleøl – 4,5%

Klassisk, men kjedelig. Har et greit hint av falske julearomaer. Lukter også litt banan, hva er greia?

C-

Harahorn Gin X-mas Edition – 42%

Grimstad-distilleriet serverer oss en parfymert smaksopplevelse med hint av nellik.

En god gin, men lav julefaktor.

B

Hvit jul Sagene Bryggeri – 0%

Dette er testens mest etiske flaske (merk hvit jul), og beste alkoholfrie juleøl! Om du kjører hjem til jul, bør du gå for denne. Men hvorfor må alkoholfritt juleøl smake som cornflakes? Den er mild og passe sur i ettersmaken.

Kjør trygt i jula.

B

Hei, hå, er det valg igjen nå?

I ukas Universitas kan du lese om den rekordhøye valgdeltakelsen ved studentparlamentsvalget på Oslo-met. Ad notam-redaksjonen kan avsløre at også valgva-ken hadde rekordhøy delta-kelse. På Samfunnet Bislett fant vi hele TRE studenter PLUSS en klein stand-up-komiker ingen lo av.

Men ikke alle hadde fått med seg valget, eller at de selv stod blant kandidatene. Komikeren U. Ærlig Folke-Valgt får helt panikk når resultatet annonseres.

– Er jeg blitt studentparlamentariker?!!, gråter Folke-Valgt.

For å ikke forstyrre krokodilletårene lister vi oss forsiktig bort og spør om han har noen politikk å by

på.

– Nei... Eller... Kanskje Oslo-met kan få en lesesal, så det blir lettere å leke universitet, hikster Folke-Valgt.

Men der stopper tårene. Et ondt blick sprer seg og Folke-Valgt begynner å ligne en grisk grisegutt. Sporenstreaks tar han opp mobiltelefonen og ringer samboer Sandra Fantes.

– Hey baby, jeg er blitt politiker. Tenker du burde kjøpe litt aksjer?

– Vent nå litt! Er ikke det ganske umoralsk?

– Slapp av, snuppa, det er null stress! Oslo-met er eneste universitetet uten exphil, så her har ingen peil på etikk og moral uansett!

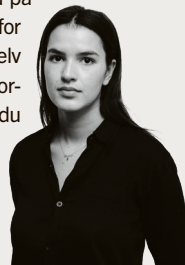
Professor Drøvel

Ukas studentøl

LITE GODT?: Okei, folkens. Vi må snakke om lite-øl. Denne uken tok anmeldelsen en litt annen vei, da det var en Aass lite vi åpnet. Denne generiske varianten reklamerer med at den inneholder 70% færre karbohydrater enn vanlig øl. Dette blir ikke overaskende nok reflektert i den tamme, utvannede smaken. Men hey, du blir i alle fall ikke tjukk! For hvorfor i alle dager velger vi lite-varianten når vi står på Kiwi og stirrer ut i øllandskapet? Hvis valget står mellom en vanlig Aass pils og en Aass lite, hva får oss til å velge lite når den koster 6(!) kroner mer? Vi hører utallige bortforklaringer fra lite-drikkere, men til syvende og sist så handler dette om vår udugelige norske drikke- og nytelseskultur. Nordmenn og lite-produktene våre går hånd i hånd med en kultur som ikke har noe til overs for nytelse. Lite-ølen er rett og slett en kombinasjon

av en kompensasjon for treningsøkten vi glemte å ta på mandag, og på mange måter et overlevelsesinstinkt for folket med dårlig samvittighet. For det er jo slik at selv om du klinte med eksen og ringte sjefen i alkoholens forbannelse, trenger du ikke ha dårlig samvittighet, fordi du drakk i alle fall lite-øl.

Amo Boracco Boring, vin- og ølanmelder i Universitas

Ølvurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Aass lite Vienna lager

Pris: 37 kroner

Bryggeri: Aass

Alkohol: 4,5 prosent

Han kommer tross alt bare en gang i året

Julaften nærmer seg med stormskritt, og nå må alle gutter og jenter bevise at de er snille barn. Men det er ikke alltid lett å nå frem til julenissen. En optimistisk gutt hadde tenkt å reise til Nordpolen for å møte selveste nissefar, men flyet tok ham til Polen i stedet. Krise! Vi spør-redaksjonen ringer derfor et flyselskap i håp om å få litt veiledning.

[Ring, ring, ring]

– Hei, [anonymt flyselskap]
 – Hei, Rudolf Røed Nes her.
 – Hei! Hva kan jeg hjelpe deg med?
 – Jeg har en klage på en tur jeg tok med dere.
 – Jaha?
 – Jeg bestilte nylig en tur til Nordpolen i håp om å treffe på en gammel kompis, og fikk klar beskjed om at det var helt uproblematisk. Jeg mistenker at dere har sendt meg til feil Polen.
 – Feil Polen? Nå henger jeg ikke helt med.
 – Flyet landet av en eller annen merkelig grunn i Krakow, og jeg har brukt to uker på å komme meg til

Gdansk. Jeg finner overhodet ikke en mann med skjegg og slede. Det begynner å haste.
 – ...
 – Dere gir vel beskjed til kundene på forhånd om hvilken pol de sendes til?
 – Vi flyr kundene våre til flere byer i Polen. Jeg skjønner ikke helt hva klagen gjelder?
 – Jeg er virkelig nødt til å møte ham før jul. Det er noen kritiske misforståelser som må oppklares.
 – Møte hvem?
 – Julenissen.
 – Haha! Han finner du nok ikke i Polen. Eller noen plass for den saks skyld.
 – Hva skal det bety? Jeg har sett

ham kysse mamma flere ganger. Til og med en venninne av mamma.
 – Dette høres ut som noe som må ordnes inte-
 – Jeg glemmer liksom aldri den gangen jeg lukket øynene og ventet på at julenissen skulle komme...
 – Ja...?
 – Så var det selvfølgelig litt kleint når han plutselig tok på seg klærne og dro.
 – Trenger du hjelp med noe flyrelatert?
 – Hvordan vil du vurdere din stilling som alle norske barns drømmeknuser?
 – Hæ?
 – Vi snallast!

KVISS-CORBIN

- Spanias statsminister ble nylig gjenvalgt, men hva heter han?
- I hvilket land er Kaja Kallas statsminister?
- Fra hvilken Oslobuss kan se Ekeberg Camping, Gamlebyen Gravlund, Oslo Plaza, Kulturkirken Jakob, Alexander Kiellands plass, Arkitekt Rivertz' plass og Voldsløkka?
- Hvor gammel skal Jesus Kristus ha vært da han døde?
- Hvilket betalingsmiddel ble brukt i Finland før euroen tok over?
- I hvilket tiår nådde inflasjonen i Tyskland sitt høyeste punkt da 4.200.000.000.000 mark var verdt én dollar?
- For hvilken bragd er Valentina Teresjkova kjent?
- I hvilket land ble Benazir Bhutto valgt til det første kvinnelige statsoverhodet i et muslimsk land?
- Hvilken superheltfigur ble skapt av Bob Kane og Bill Finger?
- Hva heter skyskraperen hvor mesteparten av handlingen i julefilmen *Die Hard* finner sted?
- Hva heter den engelske musikeren som spilte en av hovedrollene i filmen *Merry Christmas, Mr. Lawrence* fra 1983?
- I hvilket hav ligger Christmasøya?
- Hva heter tiden før jul som markeres med faste i den katolske tro?
- Advent er sammensatt av ordene *ad* og *vent*, men hva betyr det latinske *ad*?
- Hva betyr uttrykket *ad undas*?
- I hvilken fuglefamilie finner man undulater?

- I hvilket årstall inntraff disse hendelsene: Benjamin Harrison blir innsatt som USAs 23. president, selskapene Michelin og Nintendo blir dannet, Eiffeltårnet innvies, Charlie Chaplin og Adolf Hitler blir født og den britiske fysikeren James Prescott Joule dør.
- Da var de norske fotballherrenes EM-håp ute, og neste sjanse for deltakelse i et mesterskap blir VM 2026, men hvor arrangeres det?
- En av Manchester Citys tidligere spillere saksøker nå klubben for lønn han ikke har fått mens han var under etterforskning for voldtekter og seksuelle overgrep han ble frikjent for tidligere i år, men hva heter han?
- Frankrikes fotballandslag for herrer vant nylig sin største seier noensinne. Hvor mye endte kampen mot Gibraltar?

av Gabriel Corbin-Arntzen, kvissmaster i Universitas

SVAR/DOM

- 0-4. Exphil på Bali:** Du kombinerer chillie studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.
- 5-9. AST1010 – Astronomi:** Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.
- 10-14. Juss:** Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.
- 15-20. Honours: WOW!** Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

Parakitter: 17.1889, 18. Mexico, USA og Canada, 19. Benjamin Mendy, 20.14-0.
 11. David Bowie, 12. Det indiske hav, 13. Advent, 14. TIL, 15. At noe går til grunne, 16.
 7. Første kvinne i verdensrommet, 8. Pakistan, 9. Batman, 10. Nakatom Plaza.
 1. Pedro Sánchez, 2. Estland, 3. 34, 4. 33 år, 5. Finske mark, 6. 1920-tallet (1923).

Rebus

HINT: Inni avisa! Send løsning universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Klepto Moxnes» Det klarte: Ivar og Bente, Una, Øystein, Adde, Vette og Kristian, Ozzybozzy, Vicki Minaj og SimonShyGuy, Ola og Jøgge <3, Tore, Hedda <3, Dedikerte Studenter v/PSY! Imponerende innsats denne uka! God jul, sees i Januar!